

Profesoara CHIFU ECATERINA
SPERANȚA

DREPTURILE OMULUI ÎN VIZIUNE EDUCAȚIONALĂ

AUXILIAR DIDACTIC PENTRU ACTIVITATEA EDUCATIVĂ
ȘI
CULTURA CIVICĂ

EDITURA SPERANȚA
RÂMNICU SĂRAT
2002

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ

ING. RADU VIOREL:

ABC *DISING*, RÂMNICU- SĂRAT

COPYRIGHT CHIFU ECATERINA

ISBN 973-96429-6-9

Toate drepturile de publicare sunt rezervate „Editurii Speranța”

Râmnicu-Sărat, Str. Victoriei, Bl.23 B, Ap.4, Et. II

Jud. Buzău, tel. 0238 56 40 97

MOTIVAȚIA ELABORĂRII ACESTEI LUCRĂRI

Experiența acumulată în cadrul activităților educative m-a determinat să-mi împărtășesc gândurile și altora, elevi sau profesori care ar dori să asimileze mai profund conceptele ce privesc drepturile omului, în actuala conjunctură internă și internațională. Educarea elevilor în spiritul documentelor legislative la care România este parte va face posibilă cunoașterea lor și va ajuta la o mai bună integrare europeană, după exigențele noilor orientări politice ale României.

Tinerii trebuie să fie informați cu privire la legislația internațională, pentru a se adapta în condițiile liberei circulații a forței de muncă, a persoanelor și bunurilor. A face o simplă expunere teoretică, în termeni juridici rigizi a drepturilor omului nu ar avea efectul scontat, căci elevii au capacitatea de a se autoapăra, prin evadare cu gândurile din clasă, astfel că nu vor memora prea mult din ce li se expune. De aceea am realizat aceste scrieri de suflet, care sper că vor capta atenția elevilor și profesorilor, fiind o bază de pornire în abordarea temelor orei de dirigenție.

Pregătirea orei de dirigenție necesită o atenție specială, căci de reușita ei depinde de multe ori drumul pe care elevii pășesc în viață. Discernământul între bine și rău, între libertate și pierderea libertății, între viață și moarte, între adevăr și minciună, între frumos și urât se formează din școală.

De aceea, ora consacrată activității educative trebuie respectată, pregătită cu grijă, astfel încât elevii să poarte și peste ani în suflet vorbele educatorului. De multe ori am întâmpinat greutăți în găsirea materialului bibliografic adecvat fiecărei ore, pe care să-l recomand elevilor, sau pe care să-l consult pentru a mă pregăti mai bine pentru clasă. Dacă găseam materiale pentru educația sanitară, rutieră, artistică sau pentru acțiunea de informare științifică, pentru educația moral-civică nu găseam documente scrise și de multe ori

apelam la operele literare, considerându-le o sursă de cunoaștere a vieții. Dar multe nu se adaptează particularităților de vârstă ale elevilor și atunci m-am gândit să scriu prelegeri și mici narațiuni sau maxime care să pună în evidență fapte ce pot fi analizate printr-un studiu de caz în cadrul orelor de dirigință. Aceste prelegeri, numite „Eseuri” în această lucrare, oferă oricărui diriginte o sursă de inspirație, mai ales în condiții de stress, când profesorii sunt prea marcați de problemele cotidiene, sau obosiți de predarea obiectului, la care s-au specializat și pe care îl predau mai multor clase. Mulți profesori au idei, dar de multe ori nu știu să le îmbrace în cuvinte și consideră că elevii sunt mai avantajați dacă fac o oră în plus la specialitatea profesorului diriginte și rezumă la câteva minute tema prevăzută în planificarea activității educative. A nu face activitatea propusă la dirigință echivalează cu o crimă morală, căci lipsa educației duce la un comportament deviant, mai ales în contextul vieții actuale, când mulți părinți sunt prea ocupați, sau prea preocupați de programele televiziunilor, pentru a mai acorda timp copiilor. De aceea elevii își fac educația de multe ori din filme ori de pe stradă și asistăm la o degradare îngrijorătoare a limbajului și a preceptelor de viață ale tinerilor.

Pentru a combate aceste manifestări, vă propunem aceste eseuri, ora desfășurându-se în condiții de interactivitate, prin dialoguri profesor - elev/elevi sau elev - elev/elevi. Li se poate da elevilor să citească dinainte aceste eseuri, apoi să-și spună punctul de vedere, să adauge ceva din experiența personală, să tragă concluzii. Eseurile din această carte ca și chestionarele pot fi ghiduri didactice pentru educarea și cunoașterea elevilor. Ele au fost folosite de colegii mei de școală, de elevi din clasele a VII-a și a VIII-a, mulți dorind să le aibă xeroxate. Eu nu am dirigință și nu le-am putut experimenta la clasa mea.

Este bine a obișnui elevii să comenteze proverbe, maxime, căci astfel se stimulează dezvoltarea spirituală a elevilor. Am scris apoi chestionarele, care sunt o modalitate de evaluare a activității educative desfășurate cu clasa, ele servind la o mai bună cunoaștere a

elevilor. Un profesor diriginte este un bun pedagog, când este apreciat de elevi pentru calitatea lui umană și nu există altă satisfacție mai mare pentru el ca atunci când i se spune peste ani: ”Ce frumos ne vorbești despre...”. Imaginea luminoasă a dascălului va rămâne în sufletul elevilor săi, dacă el va ști să transfere în inima lor acea lumină ce vine din adâncul ființei sale spre a fi „izvor de învățătură pentru inimă și minte”, oferită cu dragoste și generozitate în anii de școală. Nu se va mai spune că profesorul știe pentru el, ci, că prin dăruire de sine profesorul a transpus o parte din ființa sa în sufletul copiilor.

PROFESOARA CHIFU ECATERINA

DREPTUL LA VIAȚĂ

„Viața noastră e o cărare perpetuă. „(M. Eminescu)

„ A vieții comedie mișcată e de aur

Când scena astei vieți e-al mântuirii faur.”(M. Eminescu)

„Când a noastre vieți sunt ca undele ce curg

Vecinic este numai râul, râul este Demiurg.”

„O luptă-i viața, deci te luptă

Cu dragoste de ea, cu dor.”(G. Coșbuc)

„A trăi și a muri nu e totuna, căci pe când moartea nu e nimic,
în cealaltă sunt speranțe.

Aceasta înseamnă a trăi, să nu trăiești numai pentru
tine.”(Euripides)

„Numai acela trăiește cu adevărat pe lumea aceasta, de a cărui
viață atârnă viața multora”(Policatranto)

„Să trăim mereu cu gândul că vom da socoteală.” (Cicero)

„Amintește-ți mereu cât de scurtă este viața.”(Horatius)

„Învăță-i pe oameni că avantajul vieții nu stă în durata ei, ci în
întrebuințare.”(Seneca)

„Toate gândurile și faptele noastre trebuie îndreptate spre
folosul vieții.”(Tacitus)

„Viața este Cartea Cărților. N-o citește oricine. Pentru a o
descifra e nevoie ca un dascăl aspru, Experiența să te învețe limba în
care este scrisă.”(Romain Roland)

„Este înțelept să luăm viața în serios, dar nu în

tragic.”(Lubbock)

„A trăi înseamnă a te naște neîncetat.” „Orice viață e un miracol.” „Ceea ce se transmite din generație în generație este viața, dar și conștiința.” „Viața nu are sens decât dacă o schimbi cât de cât.” „ A iubi înseamnă a te naște.”(Antoine de Saint-Exupéry)

Viața, bunul cel mai de preț al omului, face ca o ființă să fie unică într-un univers imens, prin caracteristicile sale fizice și psihice. Ea este flacăra ce aprinde spiritul uman, acel spirit ce se poate înălța prin aspirațiile sale la cotele cele mai înalte.

Viața este mișcare într-un spațiu și un timp propriu oricărei ființe, acea mișcare ce se integrează în mișcarea universală. Viața este dată o singură dată, iar pierderea ei este cea mai mare dramă pentru un om.

Apărarea vieții este o obligație pentru fiecare cetățean, iar legile unei țări trebuie să garanteze ocrotirea vieții fiecărui membru al societății.

Constituția legiferează dreptul la o viață liberă și demnă a oricărui cetățean, indiferent de etnie, rasă, origine socială, credință, sex sau pregătire profesională.

De viață liberă trebuie să se bucure toți cei ce au avut șansa de a se naște. Libertatea de a trăi în onoare și demnitate este asigurată prin respectarea normelor morale de conviețuire socială. Siguranța vieții trebuie să existe în familie, pe stradă, la școală, la locul de muncă.

Nimeni nu are dreptul de a suprima viața cuiva, căci ar comite un act criminal. Uciderea intenționată a unei alte ființe se pedepsește, conform legii. Ura, răzbunarea, invidia, lăcomia, alcoolismul nu trebuie să fie factori de distrugere a altor ființe. Automutilarea, sinuciderea nu sunt permise, căci ele reprezintă refuzul de a înfrunta viața, renunțarea la posibilitatea de a-și schimba soarta, trecerea în neființă însemnând renunțarea la tot ce este frumos în jur, la relații mai fericite ce se pot stabili și în fracțiuni de secundă. Acele ființe ce trec prin depresii grave ar trebuie sprijinite

cu competență pentru a le depăși, pentru a nu comite fapte nefaste. Dacă unui copil i s-ar spune că după moarte el nu mai reprezintă nimic, decât un cadavru urât mirositor de care se vor descotorosi toți repede, că va fi repede uitat, căci viața merge înainte și chiar proprii părinți îi pot uita chipul, fiindcă aceasta este legea firii, o lege a uitării inerente, prin procesele biochimice din creier, iar cei din cauza cărora își dorește moartea vor trăi și se vor bucura cu și mai multă frenezie de viață, el nu va mai avea niciodată dezechilibrul ce-l împinge la o nefastă autodistrugere. Orice copil trebuie să înțeleagă că viața poate avea acea aură de strălucire ce izvorăște din noi când suntem animați de sentimente puternice cum este iubirea, că viața reprezintă energia ce ne-o dă fericirea când putem trăi intens, plener, fie doar o clipă sau ani îndelungați pentru tot ce ne înfiorează inima.

Viața este dragostea părinților, prietenilor, a celor dragi, este pasiunea pentru lucruri și fapte ce aduc bucurii, este fascinația ce o revărsă în noi iubirea.

Viața este acel flux ce ne face să vibrăm în ritmuri cosmice, să ne integrăm în marele univers, ca ființe înzestrate cu trup, o gândire și o trăire proprie. Când viața este trăire la cea mai înaltă tensiune sufletească, ea capătă un sens. Mircea Eliade scria că „adevăratul sens al vieții este să-i găsești vieții un sens.”

S-a constatat că moștenirea genetică, originea socială, mediul de trai își pot pune amprenta asupra personalității unui om. Adesea, condițiile precare de existență sunt o școală dură, dar eficientă pentru unii care, astfel căliți, se vor strădui să-și depășească propria condiție, valorificându-și posibilitățile fizice și intelectuale. Alții, care nu-și pot depăși propria condiție, căci nu au destulă voință și nu există oportunități ce i-ar putea salva, pot trăi apatici sau pot decade, ajungând până la pierderea sănătății, a libertății și chiar a vieții.

Nimeni nu trebuie să suprime dreptul la existență al unei ființe în mod conștient sau inconștient sau din interese meschine. Elevii trebuie învățați de mici să respecte dreptul la viață al celorlalți, să nu mai fie tragedii cu criminali minori ce îșiucid frații sau prietenii fără motiv, după scenariile văzute la televizor.

Adesea, violența din familie aduce multe nenorociri: moarte, schilodiri, abandon, fuga de acasă, comportament deviant. S-a observat că cei ce suportă violența adulților în familie au și ei la școală un comportament violent, căci se produc refulări în copiii ce au acumulat energii negative și ei încercă o descărcare prin agresivități asupra colegilor.

Manifestările agresive nu ar trebui să lase indiferente cadrele didactice, care se tem să nu intre în conflicte cu părinții și nu acționează, căci, dacă acești elevi vor constata că li se permite totul, așa vor proceda și în societate, nu vor respecta niciodată drepturile celorlalți. Se pune întrebarea unde mai este rolul educativ al școlii atunci.

Este un coșmar pentru copiii sau pentru adulții ce știu că le este mereu viața în pericol, fie în condiții de război, fie traumatizați de alții. Ce înspăimântător este ca cineva să trăiască zi de zi cu teama că va fi ucis! În acest coșmar el nu mai poate trăi normal, realul se distorsionează și ia proporțiile groazei. Trauma psihică este atât de mare, încât acel om devine iremediabil bolnav, poate pe toată viața.

Cum putem combate asemenea rădăcinile sociale, fără a avea scuza că o societate de tranziție implică degradări morale ce duc la pierderi de viață omenești, este o problemă socială a zilelor noastre. Morala creștină, propovăduită de școală și de biserică poate fi o cale de salvare de la tot ce este rău, căci așa cum a afirmat Jacques Jacques Rousseau „omul este bun de la natură”, iar societatea nu ar trebui să îl corupă.

Poate că ar trebui interzise acele filme americane cu care sunt invadate zilnic ecranele televizoarelor, care au ca temă moartea. Este de condamnat faptul că pe banii publici se cumpără filme dezgustătoare care rănesc ochii, sufletul, fac rău corpului, lipsindu-ne de contactul cu adevărata cultură americană. De ce se face o apologie a morții în anumite creații, de ce există un cult al morții și nu a omagiere a vieții în creațiile artistice, ne întrebăm adesea.

Până când această subkultură poate fi suportată de cetățeni, numai pentru că aduce bani?

Aceste producții dezvoltă instinctele primare ale oamenilor și duc la agresiuni ce se soldează cu pierderea vieții uneori. Această subcultură a făcut mult rău românilor, le-a făcut viața prea cenușie, le-a luat energia de a lupta cu greutățile, le-a alungat râsul, element caracteristic facturii psihice a poporului român.

Este surprinzător faptul că cele mai multe averi se obțin din comerțul cu ceea ce aduce moartea: armament, droguri, tutun, alcool, violența din creații artistice. Pe drumurile publice vedem mari reclame la țigări și nici una care să fie o invitație pentru protecția ecologică, atât de necesară pentru asigurarea unei bune conviețuiri pe planetă, în condiții de nepoluare.

Noi ne asociem celor ce vor să se introducă o nouă ordine culturală, bazată pe principii umaniste. Atunci viața va fi respectată cu tot ce are ea mai de preț. Vor exista concepții sănătoase, demne de mileniul trei.

Trebuie să li se dea tinerilor posibilitatea de a constata ce minunată este viața, ce frumos se poate trăi lângă cei dragi.

Așadar, noi pledăm pentru o educație pentru viață a tinerilor prin școală, prin cărți, filme, tablouri, creații muzicale și exemple pozitive ce-i pot stimula să devină mai buni, mai frumoși, în plan spiritual, mai iubitori față de semenii, față de viața însăși.

Educația pentru viață trebuie să se facă din școală. Cea mai mare contribuție la această educație o are studiul literaturii. Noi propunem existența în toate manualele de literatură a unor texte obligatorii, în afara textelor ce aparțin literaturii clasice românești sau străine, texte care să ofere lecții de viață elevilor, să-i incite la lectură, căci ei atunci vor fi stimulați să citească, tocmai ca să afle cât mai multe despre viață și nu vor exista în mintea lor doar textele proaste, de o moralitate îndoielnică, propagate de muzica de cartier.

Joseph Epstein afirmă: ”Literatura ne învață că viața este mai surprinzătoare, mai bizară, mai complexă și mai fascinantă decât oricare teorie menită s-o explice.”(Revista „Sinteză”, nr. 84/1990) Pledoaria dumnealui pentru o educație prin intermediul romanului este susținută prin argumente viabile, căci literatura face posibilă

înțelegerea diversității vieții.

Literatura este și un mod de informare, căci ea oferă un minunat laborator pentru studierea caracterelor și stimulează eforturile de progres în acest domeniu, care este cel mai profund dintre toate domeniile, natura umană. Romancierul ceh Milan Kundera spune că „spiritul romanului este spiritul complexității.” Lev Tolstoi afirmă că „scopul omului de artă este să ne convingă să iubim viața cu toate manifestările ei nemaivăzute și inepuizabile. O pagină literară poate reda valoarea divină a fiecărui moment.”

Predarea literaturii oferă astfel prilejul de a cultiva valorile morale în școală, pregătind astfel elevii pentru viață.

Eminescu în poezia „În zadar în colbul școlii” scrie „Nu-i carte să-nvețe/ Ca viața să aibă preț,/ Ci trăiește, chinuiește/ Și-ai s-auzi iarba cum crește.”, deci invită la o cunoaștere a vieții prin propria experiență.

Elevii trebuie învățați că viața are și ușor și greu, are și sușuri și coborâri, dar ea trebuie să meargă înainte, fiecare om trebuie să învețe să nu se dea bătut niciodată.

Fie ca dragostea de viață să triumfe, să facă să apară fructele ei prin creații materiale și spirituale, iar Planeta albastră să nu cunoască distrugeri și nenorociri, ci să înflorească sub semnul dragostei de viață!

DREPTURILE COPILULUI ȘI ALE FEMEII

„Copilul- floarea umanității.”(Marin Voiculescu)

„Sinceritatea copiilor este totală.” (Marin Voiculescu)

„În gândul copiilor, toți oamenii sunt la fel.” (Marin Voiculescu)

„Mama reprezintă pentru copil, soarele lui.” (Marin Voiculescu)

„Fugind după stele, copiii se izbesc de lume.” (Marin Voiculescu)

„Copiii sunt florile vieții.”

Copilul, această dulce minune ce face ca viața să înflorească, ce răspândește lumină și bucurie în jur, este șansa continuității unei societăți. El, cu chipul lui frumos, cu gesturile și cuvintele sale, aduce încântare și fericire într-o familie.

O ființă fragilă, cum este copilul, are nevoie de ocrotire, de la primele clipe, când vede lumina zilei și până la maturitate. Copilul trebuie apărat și înconjurat cu dragoste de cei din jur, de cei responsabili de creșterea și educația lui. Ei trebuie să înțeleagă faptul că un copil este lipsit de apărare în fața problemelor vieții și familia trebuie să ia măsuri ca el să nu fie traumatizat, maltrat, abuzat, abrutizat prin efectuarea unor munci dificile, fapte ce l-ar țara pe viața. Copilul trebuie înconjurat cu iubire, educat conform normelor morale prestabilite și cerințelor formative ale comenzii sociale,

sprijinit să se integreze în societate.

Este dureros să constatăm că nu se respectă uneori drepturile copiilor, că ei sunt neglijați, maltratați, prost educați, lipsiți de posibilitatea de a frecventa școala, folosiți ca sursă de profit pentru adulți, traumatizați fizic și psihic, exploatați, supuși la munci dificile.

Cum putem apăra copiii de aceste traume, ca ei să nu fie marcați pe viață, aceasta este o problemă socială în care atât statul, cât și societatea civilă trebuie să se implice, prin măsuri de protecție a copiilor aflați în situații dificile. Drepturile unora nu sunt respectate, uneori nici dreptul la hrana necesară zilnic nu le este respectat, căci lipsurile materiale și viciul îi fac pe unii părinți să-și satisfacă propriile plăceri, uitând de cele necesare propriilor copii. Acești copii iau adesea calea pribegiei, deși sunt mici, neștiind ce primejdii îi așteaptă pe stradă. Este dureros că nu se iau măsuri împotriva celor ce i-au traumatizat și aceștia pot ajunge răufăcători, deși au un fond sufletesc bun și, bine educați ar servi țara. Neglijați chiar de organizațiile ce au ca obiect de activitate ocrotirea copilului, ei pot deveni elemente antisociale.

Ca pedagog, eu aș propune ca în fiecare maternitate, să existe un aparat de proiecție ca, după nașterea copilului, părinții să vizioneze filme privind îngrijirea copilului, să vadă scene cu copiii străzii, cu riscurile nesupravegherii copiilor și atunci grija pentru propriul copil să fie mai mare.

Propunem pe această cale introducerea unui protocol stabilit prin lege, care constă în semnarea de ambii membrii ai unei viitoare familii a unor formulare unde sunt trecute articole din codul familiei și din drepturile copilului și ale femeii.

Noi pledăm pentru o educație a adulților privind creșterea, îngrijirea și educarea copiilor. Toți ar trebui să înțeleagă faptul că imoralitatea pornește de la folosirea unui limbaj trivial, de băieți și de fete și mulți nu conștientizează faptul că aceasta este o degradare și de la vorbe la fapte pasul este mic, iar ei riscă să-și piardă libertatea și chiar viața.

Este regretabil faptul că în mileniul acesta mai sunt copii care suferă

și femei tratate de bărbați de pe poziții de superioritate, folosite mai mult ca o mână de lucru ieftină, înjosite, maltratate, violate, abandonate, disprețuite, vândute, neglijate în plan social și familial.

Educația pentru respect față de femei se formează din familie. Cine nu înțelege frumusețea sufletului feminin, dragostea, sensibilitatea, bunul gust, armonia, profunzimea acestuia va fi toată viața un om foarte sărac, căci este lipsit de cunoașterea unor ființe aparte, ființe ce sporesc farmecul acestei lumi.

Cum să apărăm drepturile femeii și ale copiilor într-o societate care are ca principii profitul și nu există un control al cantității de alcool produsă sau importată, acest alcool care face mereu victime prin violență și moarte, care duce la o degradare genetică a populației, având ca efect nașterea copiilor cu handicap psihic, aceasta este tragedia care marchează societatea noastră.

Cunosc tragedia copiilor instituționalizați în orfelinate sau școli speciale, copii ce pot fi țarași pe viață, datorită mediului în care trăiesc (se cunoaște tratamentul aplicat de anumiți pedagogi sau lucrători din aceste instituții, faptul că li se ia din hrana zilnică, ca ei copiază comportamentul altora și nu mai pot fi salvați, cum s-ar putea face în mediul familial favorabil) și doresc să realizez programe de integrare socială a acestor copii, înființând o fundație care să le ofere sprijin material și spiritual.

Pentru educarea tuturor copiilor ar trebui să existe o anumită literatură pentru tineret, așa cum se stipulează în declarația privind drepturile copilului, ar trebui anumite publicații încurajate să apară printr-o politică adecvată. Copiii ar trebui feriți de contactul cu o literatură de proastă calitate, pornografică, care murdărește sufletul lor.

Statul ocrotește familia. Familia este celula societății, dar dacă ea se destramă, copiii trăiesc o mare dramă. Societatea ar putea preîntâmpina aceste drame, dacă s-ar asigura locuri de muncă părinților, căci cele mai multe neînțelegeri apar de la lipsurile materiale.

Speranța într-o viață mai bună va mobiliza energiile pentru se găsi soluții în favoarea ocrotirii copilului și a femeii.

DREPTUL LA LIBERTATE

„Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul umanității.”(Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.1)

„Libertatea este facultatea de a dispune după inspirațiunea propriei noastre judecări, de puterile noastre mecanice și intelectuale.”(M. Eminescu)

„Niciodată o vorbă nu poate înlocui realitatea, niciodată fraza culturii nu e echivalentă cu munca reală a inteligenței, niciodată fraza libertății nu e echivalentă cu libertatea adevărată.”(M.Eminescu)

„Cu cât suntem mai liberi, cu atât vrem să fim mai liberi”(Goethe)

„Acesta e concluzia finală a înțelepciunii: numai acela își merită libertatea și viața care trebuie să le cucerească în fiecare zi.”(Goethe)

„Mândria arată calea care duce la libertate”(Byron)

„Sufletelor mari le mai stă încă liberă o viață liberă.”(Nietzsche)

„Numai năzuind putem ajunge la libertate.” „Libertatea presupune zlobozenie și materială și spirituală.” „Libertatea sporește

intensitatea vieții.”(Marin Voiculescu)

„Unde e responsabilitate e și libertate.” „Numai liberele alegeri pot fi o mântuire pentru nație.”(M.Kogălniceanu)

Libertatea este o coordonată esențială a existenței umane. Ea înseamnă viața ce oferă speranțe, cerul senin al patriei în care te-ai născut și trăiești, ea înseamnă visul ce poate deveni realitate, prin muncă și perseverență. Libertatea trebuie prețuită mult și apărată de cei ce o au și recâștigată de cei care din nefericire au pierdut-o, dorită intens de cei ce n-au cunoscut-o niciodată. Libertatea oferă șansa de a trăi în liniște și pace într-o comunitate umană, fericirea de a cunoaște cele mai alese sentimente, de a le trăi prin propria experiență sau din scrierile altora, de a le dărui celor dragi.

Libertatea reprezintă materializarea nevoii de lărgire a cunoștințelor, de a le folosi spre binele propriu sau al celorlalți. A fi liber înseamnă a te bucura de tot ce a realizat omenirea de-a lungul istoriei sale, în plan material și spiritual, de a asimila experiența înaintașilor și a o lărgi prin acumulări personale. A fi liber înseamnă a avea dreptul să-ți exprimi opiniile personale, fără a suporta consecințe nefaste.

A fi liber înseamnă a te bucura de ziua de azi și de mâine, a circula liber în propria țară sau în alte teritorii, a te putea manifesta în plan cultural, conform propriilor principii estetice, când aceasta nu lezează bunul gust și nu contravine normelor etice stabilite de societate.

Libertatea este dorința de a cunoaște fericirea, de a trăi în plan afectiv la cele mai înalte culmi ale umanității, de a te bucura de valorile democrației, de a-ți manifesta cele mai alese sentimente, într-o societate deschisă. Libertatea este nevoia de a depăși limitele cunoașterii umane, de a accede la sursele cunoașterii pentru desăvârșirea propriei persoane.

A fi liber înseamnă a te bucura de drepturile conferite prin lege, în pace și demnitate, a profita de binefacerile culturii pentru înflorirea propriei personalități, a participa la exercițiul democratic în

țara ta, a te bucura de „civilitatea” ce trebuie să caracterizeze orice comunitate umană.

Jacques Baradin, în articolul său „Teorema democrației” din revista „Sinteza” nr. 84, 1990, afirmă că lumea se află în pragul unei noi epoci de libertate politică și economică. Idealurile democratice privind libertatea, egalitate, suveranitate poporului și dreptul popoarelor la autodeterminare sunt îmbrățișate de multe națiuni.”

Libertatea este dreptul de a fi ocrotit de legile unei țări, legi care apără viața, libertatea de gândire și de exprimare, integritatea corporală și spirituală, proprietatea materială și intelectuală, afirmarea personalității, ocrotește dreptul la muncă, la educație și la cultură.

Libertatea spirituală, cea religioasă, cea artistică cea afectivă, sunt necesități vitale ale membrilor unei societăți. Noi ne declarăm contra intoleranței de orice fel, mai ales contra intoleranței religioase, căci fiecare om trebuie să-și aleagă singur calea de a ajunge la Dumnezeu, când nu se aduc prejudicii unei comunități. Fiecare om are dreptul să-și manifeste liber pornirile artistice, respectând buna cuviință, societatea având rolul de a selecta valorile și a le face cunoscute publicului, ele trecând proba timpului.

Elevii trebuie obișnuiți să accepte diversitatea acestei lumi și să fie toleranți, ținând cont de această diversitate. Individualizarea cetățenilor și conștiința apartenenței la o societate va face ca relațiile comunitare să se armonizeze, dovedindu-se îngăduință pentru toți membrii unei societăți, indiferent de rasă, sex, origine socială sau națională.

Tinerii trebuie să fie învățați să-și apere libertatea, să n-o piardă din motive stupide, cum ar fi necunoașterea legilor.

Ne doare faptul că mulți copii și tineri își pierd libertatea, fie din inconstiență, fie din ignoranța față de legile țării, fie din teribilism juvenil, fie datorită folosirii unor substanțe nocive ca drogurile, alcoolul, tutunul. Ei greșesc prin manifestări de violență, prin furturi și spargerii, distrugerii de bunuri și de vieți omenești.

Dacă acești tineri ar primi o educație adecvată în familie și în

școală, dacă li s-ar arăta fața urâtă a unor fapte și consecințele lor (proces penale, pierderea libertății, detenție, suferința proprie și a familiei), aceștia s-ar forma altfel pentru viață.

Păstrarea libertății trebuie să se imprime de timpuriu în mințile tinere în cadrul orelor educative, fără a le traumatiza cu imagini terifiante, din filmele ce prezintă mediile de detenție. Noi considerăm că pentru ei este mult mai convingătoare și mai impresionantă o discuție cu oamenii legii, fapt recent constatat, sau cu un tată sau un tânăr ce a suferit o pedeapsă, care de bună voie vor relata abaterile lor și consecințele suferite, ca mai târziu să nu afirme nimeni că nu a cunoscut legea și a comis fapte antisociale.

Poate în unele cazuri apar scuze, afirmându-se că este determinat genetic comportamentul tinerilor. Noi susținem că omul este o ființă educabilă și școala poate forma caractere puternice.

Anumite curențe din educația tinerilor pot duce la pierderea libertății și mă doare sufletul de viața lor irosită în zadar. Nu toți pot ajunge la performanța de a crede că sunt săraci ca să poată ajunge la o desăvârșire spirituală, cum mi-a spus cândva un tânăr. Ei trebuie să înțeleagă faptul că cea mai mare fericire a omului este libertatea. Când libertatea individuală, cea socială și națională converg, oamenii ar trebui să simtă din plin gustul fericirii. A pierde libertatea în mod stupid, a sacrifica viața cea liniștită pentru a trăi într-o lume de coșmar, este un calvar pentru tineri. A educa tineretul pentru o viață ponderată, o existență rațională, a-l învăța să trăiască frumos în orice clipă a vieții, acesta este dezideratul familiilor și al cadrelor didactice.

Tinerii trebuie învățați să lupte pentru realizarea personală, fără a leza viețile și bunurile altora, să prețuiască munca, singura regeneratoare și creatoare de bunăstare.

Dacă într-o familie muncesc toți, acea familie poate deveni prosperă, deci, dacă într-o țară li se asigură tuturor tinerilor locuri de muncă, acea țară va înflori în plan material și spiritual.

Ar fi dureros să se constate o creștere a infracționalității juvenile, fără ca societatea civilă să se implice în diminuare cazurilor de

abateri de la normele morale. Cât de mult ar câștiga societatea dacă cineva ar organiza altfel timpul liber al copiilor, tinerilor și le-ar supraveghea comportamentul! Noi propunem pe această cale angajarea unor absolvenți de colegii pedagogice ca instructori de cartier, având rol educativ în organizarea timpului liber al copiilor, în mod instructiv, educativ, distractiv.

Elevilor trebuie să li se amintească mereu faptul că mulți și-au vărsat sângele lor tânăr și nu s-au putut bucura de viață, tocmai pentru a exista o Românie liberă și demnă și jertfa lor trebuie prețuită. Eroii toți trebuie venerați, căci existăm prin ei pe acest pământ românesc. Câtă tinerețe în floare jertfită pentru libertatea patriei a sacrificat acest popor! Astăzi ne asigurăm libertatea prin muncă, o muncă ce poate duce la bunăstare.

Educatorii trebuie să insuflă elevilor dragostea de libertate, căci cine nu știe să și-o apere va plăti scump.

Ne preocupăm să găsim metode ca să facem să se deschidă floarea sufletului copiilor, să li se ofere exemple pozitive, care să fie pentru ei repere bune morale, demne de urmat, care să le creeze un sistem de valori ce trebuie respectat. Noi considerăm că trebuie folosită puterea magică a cuvântului, cu energia sa, căci el, cuvântul bine spus poate influența sufletul copiilor. De aceea recomandăm folosirea unor lecturi cu caracter educativ, care vor marca pe viață sufletele copiilor. Viața lor va cunoaște o traiectorie fericită, căci vor fi cetățeni onorabili ai societății de mâine. Fiecare ar trebui să înțeleagă că omul este liber, nu supus pornirilor atavice, atunci când își dirijează viața spre scopuri benefice, utile altora. Vor fi cu adevărat liberi doar cei ce știu să iasă din carapacea propriului egoism și vor contribui la binele altora.

Libertatea unei țări ar fi asigurată în plan extern dacă are aliați buni, dar aplicarea unor legi bune și valorificarea potențialului fiecărui cetățean ar lărgi libertatea în plan intern, libertatea materială în special și cuvântul libertate ar căpăta adevăratele lui valențe.

DREPTUL LA EDUCAȚIE. DREPTUL LA CULTURĂ

„Educația poate să dezvolte puterile minții existente, nu poate pune însă ceea ce nu e. Educațiunea e cultura caracterului, cultura e educația minții.” (M. Eminescu)

„Natura și educația sunt asemănătoare. Educația transformă pe om și transformându-l, îi dă natură.” (Democritus)

„Ce este educația? Sau este greu de găsit sau nu este bună decât aceea pe care a găsit-o timpul îndelungat. Și aceasta este gimnastică pentru corp și instrucție pentru suflet.” (Xenophon)

„După cum un ogor oricât de fertil nu poate da roade dacă nu este cultivat, tot astfel și sufletul fără învățatură.” (Terentius)

„Mintea unui copil este o pagină albă pe care putem scrie tot ce vrem, dar odată ce am scris, cerneala aproape nu se mai poate șterge.” (Lubbock)

„Buna creștere a tineretului este garanția cea mai sigură a fericirii unui stat.” (Oxenstierna)

„Ar trebui să-i învățăm pe copiii noștri câte ceva din orice și pe urmă, pe cât posibil orice din ceva.” (Brougham la Lubbuok)

„Educația socială bine făcută poate totdeauna să scoată dintr-un suflet oricare ar fi el, folosul ce conține.” (V.Hugo)

Dreptul la educație, la cultură trebuie să fie un drept prioritar în orice societate, alături de dreptul la viață, la libertate, la pace, la fericire. Acest drept trebuie să-l aibă nu numai cei din tânăra generație, ci și cei din generația adultă, omul având o permanentă nevoie de a se informa și instrui, lărgindu-și orizontul cunoașterii toată viața.

Fiecare copil trebuie să beneficieze de dreptul la educație în fiecare stat, căci prin educația lui societatea realizează un profit material și spiritual.

Combătând ignoranța, cauza tuturor relelor din lume, se realizează progresul umanității, căci prin acumulări educative și culturale se pot îmbunătăți condițiile de viață, moravurile, obiceiurile, relațiile interumane, legăturile între popoare.

Ignoranța trebuie combătută pe orice cale, de la educația pentru o strictă igienă personală, la educația pentru igiena clădirilor, a străzilor, a mediului înconjurător. până la educația pentru o igienă mentală, prin formarea unor principii morale care să-l pună pe om în armonie cu sine însuși, cu natura, cu semenii.

Educația poate contribui la formare personalității, la afirmarea în plan profesional, la realizarea progresului economic și cultural, la înflorirea spiritualității unui popor și la lărgirea patrimoniului cultural al omenirii.

Educatorii ar trebui să știe să selecteze din multitudinea de informații, pe cele absolut necesare pentru instruirea și educația copiilor, încât ei să asimileze cunoștințe ce le vor fi utile în viață și în societate, care le vor permite o adaptare rapidă și eficientă, îi vor ajuta să contribuie prin munca lor la progresul și bunăstarea socială.

Propunem pe această cale realizare unor microenciclopedii pentru tineret, care să înglobeze cunoștințe din toate domeniile, în articole bine documentate, cu care vor fi dotate școlile, astfel încât toți elevii să aibă șanse egale de a se pregăti pentru viață. Cu cât orizontul lor cultural este mai larg, cu atât se oferă posibilitatea unei policalificări, atât de necesare unei societăți progresiste, multiculturală.

Noi pledăm pentru o educație activă, socială, bazată pe principiile integrării în colectivitate, ca astfel absolvenții să fie apti pentru integrarea rapidă în societate.

Formarea de specialiști în țara noastră a demonstrat faptul că și din mediile modeste se pot ridica tineri ce au o mare contribuție la aplicarea științei și a experienței transmise de formatorii lor sau acumulată din cărți și alte mijloace de educație, în practica economică, în învățământ, în cultură. Deci accesul la educație trebuie să fie liber, fără constrângeri de ordin material, iar statul, prin mecanismele sale ar trebui să susțină și pe tinerii cu mai puține posibilități materiale, căci va putea beneficia de priceperea tineretului pe multe planuri și astfel, investiția în educație este returnată înzecit în timp. Combatem pe această cale teoriile elitiste, căci unii consideră că nu toți suntem egali, unii având o superioritate genetică, fiind mai inteligenți decât alții, deci trebuie să fie altfel tratați de societate. Este bine că un popor are copii superdotați, iar cei ce știu să dirijeze aceste minți excelente spre acțiuni favorabile societății, sunt foarte apreciați. Școala ar trebui să inițieze activități de pregătire a acestora, după un program special, prevăzut și în programul cadru de învățământ și cu profesori plătiți suplimentar, când se realizează performanțe.

Nu împărtășim ideile unora care consideră că nu-i nimic de făcut în cazul unor copii ce asimilează mai greu cunoștințele. Experiența ne determină să afirmăm că și cu elevii mai puțin dotați se pot realiza progrese, dacă există pricepere și destul suflet pus în muncă din partea educatorilor, ei ajutând acești copii să se integreze în societate, căci este nevoie și de munca lor ce poate îmbunătăți existența tuturor. Combatem la fel de mult ideea că nu este o tragedie dacă avem analfabeți. Noi considerăm că-i o mare durere ca o societate să marginalizeze niște copii cu mai puțin noroc care nu pot sorbi lumina învățaturii. Ei pot fi viitoare elemente antisociale, căci nu înțeleg că trebuie să trăiască în conformitate cu normele morale și religioase dintr-o comunitate, astfel încât de pe urma lor toată societatea va avea de suferit. Sperăm că cei ce au abandonat școala

vor fi școlarizați prin cursuri intensive, ținute o dată pe săptămână de cadre didactice calificate pentru a șterge diferențele de nivel cultural, că cei rămași la sate vor urma cursuri comasate de agricultură, pentru a se realiza și acolo progresul.

Ignoranța este o sursă de neînțelegere mai ales între oameni cu nivele de cultură diferite, între care se realizează mai greu comunicarea. Ea duce la izolare socială, sau indiferență, la stagnare sau la distrugerea de bunuri materiale și spirituale. Lipsa de comunicare duce la neînțelegeri între oameni. Azi se pune accent pe comunicarea rapidă, pertinentă, concisă, corectă. Ea facilitează relațiile dintre oameni, dintre popoare. De aceea, în școală se pune accent pe asimilarea regulilor de exprimare corectă, iar o rapidă învățare a gramaticii va favoriza acordarea unui spațiu mai larg literaturii, pe care noi o considerăm o sursă de cunoaștere a vieții, o cale de asimilare de cuvinte purtătoare de sensuri legate de anumite noțiuni.

Accesul liber la cultură este asigurat în țara noastră prin faptul că există biblioteci publice care împrumută gratuit cărți, fapt de care ar trebui să profite toți tinerii. Depinde de măiestria profesorilor lor de a-i determina pe elevii să citească, de a le dezvolta motivația lecturii, de a înlocui cultura tele-novelistă cu mare cultură.

Libertatea de gândire și de exprimare oferă avantajul afirmării în plan cultural a oricărui cetățean, indiferent de etnie sau de origine socială.

Educația oferă un suport moral de care are nevoie orice tânăr în societate. Școala trebuie să fie un izvor de lumină pentru copii, nu un factor de stres, de aceea este bine să se regândească tehnicile și metodele didactice cele mai eficiente, modelele de evaluare care să ajute elevii să realizeze progrese, nu să-i inhibe. Profesorul trebuie să fie îndrumătorul elevilor, prietenul lor, un ghid eficient, nu un zbir didactic. Metodele interactive pot stimula implicarea tuturor elevilor în lecție, ea devenind un dialog permanent în care se transmit și se consolidează cunoștințele.

Un bun educator este acela care face să se îmbogățească mintea

elevilor, să le înflorească în suflet dragostea pentru frumos, pentru realizările societăților, pentru familie, pentru toți oamenii. Formatorul trebuie să fie prietenul celui ce învață, să aibă răbdare și înțelegere pentru toți, să ofere tot ce știe elevilor, fără a face diferențe între ei, să-i aprecieze corect și să-i încurajeze.

Prin educație, orice tânăr poate cunoaște valorile culturale din istoria omenirii, învață să comunice cu semenii, stabilește relații interpersonale mai bune, știe să se adapteze unor situații dificile, dobândește acea inteligență practică de care are nevoie societatea, are mai multă încredere în sine.

Educația ajută tinerii să descifreze misterele acestei lumi, să se implice în studierea lor, să se folosească de ele.

Richard Rorty în eseul său intitulat "Educația fără dogmă" afirmă că „rolul școlii este de a crea oameni culti și gânditori independenți care pot să facă singuri distincție între bine și rău.”(Revista „Sinteza”, nr. 84/1990) Filozoful Richard Rorty consideră că „țelul educației este dezvoltarea deplină a facultăților individului.”

Joseph Epstein consideră că citind cele mai bune romane, poezii, piese de teatru ale literaturii universale, individul devine o persoană mai cultă, mai rafinată, mai profundă, mai subtilă, chiar mai bună. „Cultura, ca și ereditatea, se ia” susține Joseph Epstein. Henry James consideră literatura un mod autentic de cunoaștere, „singurul mod real de a cunoaște lumea.”(Revista „Sinteza”, nr. 84/1990). De la Dickens „învățăm despre importanța prieteniei, despre loialitate și bunătate”, spune Joseph Epstein.

Literatura este și un mod de informare, căci ea oferă un minunat laborator pentru studierea caracterelor și stimulează eforturile de progres în acest domeniu, care este cel mai profund dintre toate domeniile, natura umană. Romancierul ceh Milan Kundera spune că „spiritul romanului este spiritul complexității.” Lev Tolstoi afirmă că „scopul omului de artă este să ne convingă să iubim viața cu toate manifestările ei nemaivăzute și inepuizabile. O pagină literară poate reda valoarea divină a fiecărui moment.”

Valorificarea potențialului uman al tinerilor în dezvoltarea societății este misiunea guvernanților, care pot crea locuri de muncă în funcție de pregătirea lor, căci este mai bine a-i implica în procesul de producție, decât a-i plăti ca șomeri. Care va fi mintea genială de a folosi forța de muncă specializată pentru activități ce se pot desfășura din profunzimile pământului până în înaltul cerului, este problema viitorului.

Dreptul la educație implică și responsabilități ale celor ce sunt beneficiarii educației și tinerii ar trebui să înțeleagă faptul că ei sunt schimbul de mâine al țării și de felul cum învață și muncesc depinde viitorul patriei.

Ridicarea gradului de civilizație în fiecare țară, aceasta este misiunea celor implicați în programele socio-culturale. Accesul la educație în fiecare țară poate să accelereze integrarea țărilor în Uniunea Europeană, prin însușirea limbilor străine care permit comunicarea rapidă, printr-o vastă cultură, prin cunoașterea legilor care se aplică în Uniune, prin întărirea conștiinței apartenenței la o comuniune vastă ai cărei acționari și beneficiari pot fi chiar ei.

Peste tot se vorbește de reformă în educație, dar trebuie să se știe ce trebuie reformat, cum trebuie reformat. Cum trebuie ameliorate serviciile de educație pentru a schimba moravurile, mentalitățile, omul și sistemul lui de valori depășit prin explozia informațională, cum se pot aplica metode eficiente de învățare, ca de exemplu psiholingvistica bazată pe puterea de sugestibilitate a cuvântului, astfel încât tinerii să aibă mai mult timp pentru a-și forma o cultură solidă, pentru a se odihni, pentru a-și satisface setea lor de cunoaștere.

Noi, cadrele didactice, avem datoria să facem să treacă în sufletele lor lumina minții noastre, capacitatea de a face să vibreze inimile lor de dragoste pentru semenii, pentru Dumnezeu, pentru întreaga umanitate. Cultura ar putea schimba tinerii, începând cu vocabularul, până la punerea în practică a gestului nobil. Trebuie formată o gândire pozitivă celor ce reprezintă schimbul de mâine al țării, printr-un demers bine dirijat, prin reconsiderarea muncii,

această muncă ce poate să asigure o viață demnă. Alături de o cultură tehnică, trebuie transmisă tinerei generații o experiență practică și cu aplicații în viața cotidiană, trebuie formată și o cultură umanistă, căci această cultură într-un spațiu multicultural poate să faciliteze apropierea dintre oameni, poate favoriza socializarea tinerei generații, în condițiile unei societăți deschise. Noi propunem o cultură fără frontiere, căci fiecare va fi mai bogat dacă asimilează valorile culturale ale altora. Prin traduceri se pot lua elementele pozitive ale unei culturi care pot contribui la creșterea nivelului spiritual al altora.

Propunem pe această cale inițierea în rândul tinerilor a mișcării culturale „Mileniul Păcii, al Frumuseții și al Armoniei”, având anual manifestări artistice și sportive.

Sperăm că o nouă ordine culturală va face ca să fie promovate acele valori culturale de calitate, cele ce fac să înflorească personalitatea umană, cele ce sporesc patrimoniul cultural cu idei ce pot înălța sufletele.

Dreptul la educație, la cultură trebuie să fie un drept prioritar în orice societate, alături de dreptul la viață, la libertate la fericire. Acest drept trebuie să-l aibă nu numai cei din tânăra generație, ci și cei din generația adultă, omul având o permanentă nevoie de a se informa și instrui, lărgindu-și orizontul cunoașterii toată viața.

Educația poate contribui la formare personalității, la afirmarea în plan profesional, la realizarea progresului economic și cultural, la înflorirea spiritualității unui popor și la lărgirea patrimoniului cultural al omenirii.

Educatorii ar trebui să știe să selecteze din multitudinea de informații pe cele absolut necesare pentru instruirea și educația copiilor, încât ei să asimileze cunoștințe ce le vor fi utile în viață și în societate, le vor permite o adaptare rapidă și eficientă, îi vor ajuta să contribuie prin munca lor la progresul și bunăstarea socială.

Propunem pe această cale realizare unor microenciclopedii pentru tineret, care să înglobeze cunoștințe din toate domeniile, în articole bine documentate, cu care vor fi dotate școlile, astfel încât

toți elevii să aibă șanse egale de a se pregăti pentru viață. Cu cât orizontul lor cultural este mai larg, cu atât se oferă posibilitatea unei policalificări, atât de necesare unei societăți progresiste.

Noi pledăm pentru o educație activă, socială, bazată pe principiile integrării în colectivitate, ca astfel să fie apti pentru integrarea rapidă în societate.

Formarea de specialiști în țara noastră a demonstrat faptul că și din mediile modeste se pot ridica tineri ce au o mare contribuție la aplicarea științei și a experienței transmise de formatorii lor sau acumulată din cărți și alte mijloace de educație în practica economică, în învățământ, în cultură. Deci accesul la educație trebuie să fie liber, fără constrângeri de ordin material, iar statul, prin mecanismele sale ar trebui să susțină și pe tinerii cu mai puține posibilități materiale, căci va putea beneficia de priceperea tineretului pe multe planuri și investiția în educație este returnată înzecit în timp. Combatem pe această cale teoriile elitiste, căci unii consideră că nu toți suntem egali, unii având o superioritate genetică, fiind mai inteligenți decât alții, deci trebuie să fie altfel tratați de societate. Este bine că un popor are copii superdotați, iar cei ce știu să dirijeze aceste minți excelente spre acțiuni favorabile societății, sunt foarte apreciați. Școala ar trebui să inițieze activități de pregătire a acestora, după un program special, prevăzut și în programul cadru de învățământ și cu profesori plătiți suplimentar, când se realizează performanțe.

Nu împărtășim ideile unora care consideră că nu-i nimic de făcut în cazul unor copii ce asimilează mai greu cunoștințele. Experiența ne determină să afirmăm că și cu elevii mai puțin dotați se pot realiza progrese, dacă există pricepere și destul suflet pus în muncă din partea educatorilor, ei ajutând acești copii să se integreze în societate, căci este nevoie și de munca lor ce poate îmbunătăți existența tuturor. Combatem la fel de mult ideea că nu este o tragedie dacă avem analfabeți. Noi considerăm că-i o mare durere ca o societate să marginalizeze niște copii cu mai puțin noroc care nu pot sorbi lumina învățaturii. Ei pot fi viitoare elemente antisociale, căci

nu înțeleg că trebuie să trăiască în conformitate cu normele morale și religioase dintr-o comunitate, astfel încât de pe urma lor toată societatea va avea de suferit.

Ignoranța este o sursă de neînțelegere mai ales între oameni cu nivele de cultură diferite, între care se realizează mai greu comunicarea. Ea duce la izolare socială, sau indiferență, la stagnare sau la distrugerea de bunuri materiale și spirituale. Lipsa de comunicare duce la neînțelegeri între oameni. Azi se pune accent pe comunicarea rapidă, pertinentă, concisă, corectă. Ea facilitează relațiile dintre oameni, dintre popoare. De aceea, în școală se pune accent pe asimilarea regulilor de exprimare corectă, iar o rapidă învățare a gramaticii va favoriza acordarea unui spațiu mai larg literaturii, pe care noi o considerăm o sursă de cunoaștere a vieții.

Accesul liber la cultură este asigurat în țara noastră prin faptul că există biblioteci publice care împrumută gratuit cărți, fapt de care ar trebui să profite toți tinerii.

Libertatea de gândire și de exprimare oferă avantajul afirmării în plan cultural a oricărui cetățean, indiferent de etnie sau de origine socială.

Educația oferă un suport moral de care are nevoie orice tânăr în societate. Școala trebuie să fie un izvor de lumină pentru copii, nu un factor de stres, de aceea este bine să se regândească tehnicile și metodele didactice cele mai eficiente, modelele de evaluare care să ajute elevii să realizeze progrese, nu să-i inhibe. Profesorul trebuie să fie îndrumătorul elevilor, prietenul lor, nu un zbir didactic.

Metodele interactive pot stimula implicarea tuturor elevilor în lecție, ea devenind un dialog permanent în care se transmit și se consolidează cunoștințele.

Un bun educator este acela care face să se îmbogățească mintea elevilor, să le înflorească în suflet dragostea pentru frumos, pentru familie, pentru toți oamenii. Formatorul trebuie să fie prietenul celui ce învață, să aibă răbdare și înțelegere pentru toți, să ofere tot ce știe elevilor, fără a face diferențe între ei, să-i aprecieze corect și să-i încurajeze.

Prin educație, orice tânăr poate cunoaște valorile culturale din istoria omenirii, învață să comunice cu semenii, stabilește relații interpersonale mai bune, știe să se adapteze unor situații dificile, dobândește acea inteligență practică de care are nevoie societatea, are mai multă încredere în sine.

Educația ajută tinerii să descifreze misterele acestei lumi, să se implice în studierea lor, să se folosească de ele.

Richard Rorty în eseul său intitulat "Educația fără dogmă" afirmă că „rolul școlii este de a crea oameni culti și gânditori independenți care pot să facă singuri distincție între bine și rău.”(Revista „Sinteza”, nr. 84/1990) Filozoful Richard Rorty consideră că „țelul educației este dezvoltarea deplină a facultăților individului.”

Joseph Epstein consideră că citind cele mai bune romane, poezii, piese de teatru ale literaturii universale, individul devine o persoană mai cultă, mai rafinată, mai profundă, mai subtilă, chiar mai bună. „Cultura, ca și ereditatea, se ia” susține Joseph Epstein. Henry James consideră literatura un mod autentic de cunoaștere, „singurul mod real de a cunoaște lumea.”(Revista „Sinteza”, nr. 84/1990). De la Dickens „învățăm despre importanța prieteniei, despre loialitate și bunătate”, spune Joseph Epstein.

Literatura este și un mod de informare, căci ea oferă un minunat laborator pentru studierea caracterelor și stimulează eforturile de progres în acest domeniu, care este cel mai profund dintre toate domeniile, natura umană. Romancierul ceh Milan Kundera spune că „spiritul romanului este spiritul complexității.” Lev Tolstoi afirmă că „scopul omului de artă este să ne convingă să iubim viața cu toate manifestările ei nemaivăzute și inepuizabile. O pagină literară poate reda valoarea divină a fiecărui moment.”

Valorificarea potențialului uman al tinerilor în dezvoltarea societății este misiunea guvernanților, care pot crea locuri de muncă în funcție de pregătirea lor, căci este mai bine a-i implica în procesul de producție, decât a-i plăti ca șomeri. Care va fi mintea genială de a folosi forța de muncă specializată pentru activități ce se pot desfășura

din profunzimile pământului până în înaltul cerului, este problema viitorului.

Dreptul la educație implică și responsabilități ale celor ce sunt beneficiarii educației și tinerii ar trebui să înțeleagă faptul că ei sunt schimbul de mâine al țării și de felul cum învață și muncesc depinde viitorul patriei.

Ridicarea gradului de civilizație în fiecare țară, aceasta este misiunea celor implicați în programele socio-culturale. Accesul la educație în fiecare țară poate să accelereze integrarea țărilor în Uniunea Europeană, prin însușirea limbilor străine care permit comunicarea rapidă, printr-o vastă cultură, prin cunoașterea legilor care se aplică în Uniune, prin întărirea conștiinței apartenenței la o comuniune vastă ai cărei acționari și beneficiari pot fi chiar ei.

Peste tot se vorbește de reformă în educație, dar trebuie să se știe ce trebuie reformat, cum trebuie reformat. Cum trebuie ameliorate serviciile de educație pentru a schimba moravurile, mentalitățile, omul și sistemul lui de valori depășit prin explozia informațională, cum se pot aplica metode eficiente de învățare, ca de exemplu psiholingvistica bazată pe puterea de sugestibilitate a cuvântului, astfel încât tinerii să aibă mai mult timp pentru a-și forma o cultură solidă, pentru a se odihni, pentru a-și satisface setea lor de cunoaștere.

Noi, cadrele didactice, avem datoria să facem să treacă în sufletele lor lumina minții noastre, capacitatea de a face să vibreze inimile lor de dragoste pentru semeni, pentru Dumnezeu, pentru întreaga umanitate. Cultura ar putea schimba tinerii, începând cu vocabularul, până la punerea în practică a gestului nobil. Trebuie formată o gândire pozitivă celor ce reprezintă schimbul de mâine al țării, printr-un demers bine dirijat, prin reconsiderarea muncii, această muncă ce poate să asigure o viață demnă. Alături de o cultură tehnică, trebuie transmisă tinerei generații o experiență practică și cu aplicații în viața cotidiană, trebuie formată și o cultură umanistă, căci această cultură într-un spațiu multicultural poate să faciliteze apropierea dintre oameni, poate favoriza socializarea tinerei

generații, în condițiile unei societăți deschise. Noi propunem o cultură fără frontiere, căci fiecare va fi mai bogat dacă asimilează valorile culturale ale altora. Prin traduceri se pot lua elementele pozitive ale unei culturi care pot contribui la creșterea nivelului spiritual al altora.

Propunem pe această cale inițierea în rândul tinerilor a mișcării culturale „Mileniul Păcii, al Frumuseții și al Armoniei”, având anual manifestări artistice și sportive.

Sperăm că o nouă ordine culturală va face ca să fie promovate acele valori culturale de calitate, cele ce fac să înflorească personalitatea umană, cele ce sporesc patrimoniul cultural cu idei ce pot înălța sufletele.

Pledoarie pentru un învățământ informatizat, pentru o reformă eficientă în învățământ

Proiectul programului “Speranțe pentru viitor” autoare Chifu Ecaterina.

O societate se poate construi cu oameni inteligenți, bine formați în toate domeniile, deci învățământul trebuie să fie o prioritate națională în toate țările.

De aceea trebuie să se stabilească prin lege crearea unui fond de dezvoltare viitoare dirijat spre învățământ și spre producție.

Proiectul programului “Speranțe pentru viitor” vizează redresarea învățământului și are trei părți:

I. Crearea și publicarea unor microenciclopedii pentru tineret.

Se pot crea micro-enciclopedii pentru tineret în funcție de ariile curriculare și de grupele de vârstă ale elevilor. Acestea pot fi realizate și publicate sub egida Academiei Române, unde un colectiv bine ales poate selecționa și ordona articolele trimise de persoane competente din țară, după o largă publicitate în mass-media pentru a fi asamblate în ele cele mai bune lucrări. Tipărirea se va face pe capitole, în volume sau în fascicule ușor de mână; ele pot fi

imprintate pe dischete sau CD-uri sau pe un alt suport audio-vizual.

Textele trebuie să fie bine documentate, cât mai explicite, concentrate, bogat ilustrate, căci o imagine poate să sugereze o epocă istorică, un aspect geografic, o structură etc. Astfel, fiecare elev se poate informa în propriul său ritm, poate să asimileze cunoștințe diverse, poate să participe în clasă la dialogul magister/ discipol/ discipoli, în manieră interactivă, respectând riguros programa școlară. Se elimină astfel monologul fie al profesorului, fie al elevului, se dezvoltă competența de comunicare a elevilor, necesară societății actuale.

Manualele rămân auxiliare didactice conținând explicații suplimentare, aplicații practice, teste.

Microenciclopediile trebuie să înglobeze un trunchi comun de cunoștințe obligatorii pentru toți elevii, prevăzute în programele școlare unice pentru fiecare an de studiu. Ele trebuie să fie însoțite de culegeri de exerciții și probleme, de teste de evaluare, de proiecte de lecție, de lucrări practice, de proiecte de activități practice și metode didactice.

Noi propunem crearea unor școli de tip socratic (experimental mai întâi), ca gimnaziul antic, unde se pot pune în practică aceste principii. Se va pune accent pe studiul individual, sarcini de lucru, dialoguri interactive, teste de evaluare finală.

Noi pledăm pentru o schimbare a docimologiei învățământului românesc, evaluarea elevilor să se facă doar cu puncte bine stabilite, după gradul de dificultate.

Se pot da teste la o disciplină sau la un grup de discipline.

Acest program vizează reducerea timpului de lucru al elevilor și evitarea supraîncărcării programului acestora. Noi propunem o nouă structură a orei de curs, pentru evitarea verificării din prima parte a orei și înlocuirea ei cu aplicații practice făcute cu toată clasa, participarea la predare a tuturor elevilor la lecție, prin dialoguri dirijate, asigurându-se un mai bun transfer al cunoștințelor.

O nouă structură a programului școlar cotidian va fi benefică. El trebuie să înceapă cu o oră de studiu individual la școală sub

supravegherea cadrelor didactice, elevii putând astfel să aprofundeze, să fixeze și să consolideze cunoștințele. Ora de curs trebuie să fie de 45 minute pentru a evita suprasolicitarea elevilor, iar pauza de 10 minute trebuie să fie bine organizată de cadrele didactice prin jocuri, concursuri, mici spectacole, scurte comunicări din domeniul cultural, științific, muzical sau sportiv.

Toate acestea pot contribui la o bună pregătire a elevilor, la dezvoltarea personalității lor, la evitarea agresivității, a limbajului violent și a comportamentului deviant.

Programul școlar cotidian trebuie să se sfârșească printr-o oră de sport sau muzică în aer liber pentru a-i elibera pe elevi de tensiunile acumulate într-o zi de pregătire.

Pentru formarea multilaterală a tinerilor, accesul la biblioteci trebuie să fie liber (acestea trebuie lărgite prin dotări și donații de fonduri de carte) și încurajarea participării la diferite activități ca: expoziții, lecturi, prezentări de cărți, de autori, dramatizări, spectacole sau concursuri.

Sâmbăta se pot organiza cercuri cu elevii după preferințele lor, creându-se astfel posibilitatea lărgirii orizontului cultural.

În timpul activităților educative, cea mai mare parte a timpului trebuie folosită pentru a transmite elevilor experiența de viață a predecesorilor, acel “savoir-faire” în diferite domenii practice sau trebuie să li se prezinte copiilor precepte morale, concepții despre lume și viață, să li se facă educație sanitară și artistică.

Acest program poate fi îmbunătățit prin experiența altora ce pot oferi metode rapide și eficiente de învățare.

II. Crearea unor centre de vacanță pentru tineret.

Acest proiect oferă elevilor și studenților posibilitatea de a învăța și a se recrea în același timp, într-un loc îndepărtat de surse de poluare și de stres, în mijlocul naturii regeneratoare.

Programul are rolul de a stimula tinerii, trimițându-i pe cei mai buni în centre de vacanță cel puțin două săptămâni, pentru a fi cufundați într-o “baie de cunoștințe”, fie la o disciplină, fie la mai

multe. În primul caz este bine să se apeleze la profesori renumiți, îndrăgostiți de meseria lor, în al doilea caz modul de lucru va fi centrat pe principiul “învățământ fără profesor” (vor fi niște coordonatori), fiecare participant având misiunea de a-i informa pe ceilalți, după dictonul “fiecare învață pe fiecare”; participanții vor aduce mape didactice, documente, chestionare, modele de exerciții, metode de învățare individuală, etc. Astfel se pot prezenta expuneri, se pot face scheme, matrice, schițe, probleme, exerciții și dezbateri. Pot fi invitați aici și studenți din anii superiori, bine formați în diferite domenii ale cunoașterii, căci tinerii învață mai bine de la cei apropiați vârstei lor, nemaifiind inhibați de prezența profesorului. Astfel, se poate crea un învățământ eficace, departe de zidurile școlii, în biotopuri favorabile dezvoltării armonioase a tinerilor.

În aceste centre pot fi invitați și elevi sau studenți din străinătate, cunoașterea reciprocă favorizând o mai rapidă integrare europeană. În acest scop se pot amenaja taberele școlare actuale pentru a funcționa tot timpul anului. Ele trebuie să fie dotate cu calculatoare și alte mijloace de învățământ care să pună accentul pe cultura generală și experiența practică.

Misiunea participanților va fi de a transmite și de a aplica în școlile lor experiența acumulată în centrele de vacanță; ei trebuie să organizeze cluburi de tineret unde vor dezbate probleme culturale, științifice și practice.

Acest proiect va fi eficace dacă va fi pus în practică deoarece în aceste activități vor fi antrenați cei mai buni elevi capabili de a realiza performanțe.

II. Reuniuni de lucru ale oamenilor cu idei.

Această parte vizează ameliorarea radicală a învățământului, folosind potențialul intelectual al țării.

Astfel, se pot organiza în diferite stațiuni balneare reuniuni periodice ale oamenilor cu idei (profesori, academicieni, cercetători, pensionari) care își vor expune ideile novatoare, făcând propuneri, proiecte sau stabilind strategii de dezvoltare. Aceste reuniuni pot

facilita informarea, colaborarea, emulația de idei, căci o idee poate declanșa un șir de idei ce vor contribui la redresarea învățământului, la progres și bunăstare.

Se pot elabora programe educative pentru tânăra generație sau programe culturale și audio-vizuale care pot contracara subcultura propagată prin mass-media.

Aceste programe pot oferi destindere și armonie, căci omul trebuie să trăiască în armonie cu mediul, cu semenii și cu sine însuși.

Nici o reformă nu poate să fie eficace în educație, fără a acorda cadrelor didactice un stimulent, un salariu decent, căci prin munca lor ei creează valori, fiecare țară având de câștigat prin specialiștii pe care ei îi formează, atât de necesari în toate domeniile. A da de lucru fiecărui tânăr, după aptitudinile și pregătirea sa, aceasta este marea problemă a prezentului.

Tineretului i se pot asigura locuri de muncă din profunzimile pământului, până în înaltul cerului, dar care va fi creierul genial care va organiza această muncă, rămâne marea problemă a viitorului

DREPTUL LA VIAȚĂ DEMOCRATICĂ. DREPTUL LA PACE

PACEA

„Ne regăsim
pe aripi de timp
mereu fluizi
mereu imponderabili
în noi trece de secole
copacul vieții.
Ce viu este trecutul
arde-n noi prezentul
în ochii noștri fulgeră viitorul.
Pacea vine vibrând
în dimineți de purpură
e pacea eternă
la care visează
a noastră planetă.”

(Ecaterina Sperantza-Toi, moi, une éternité -
Eu, tu o eternitate)

„Pacea este favorabilă, dragostea se naște în pace.” (Ovidius)
„Dulce este cuvântul pace, ea însăși este binefăcătoare; este o
mare diferență între pace și robie: pacea este libertatea netulburată,
robia este cea mai mare nenorocire a omului care trebuie respinsă nu

numai prin război, chiar prin moarte.” (Cicero)

„Vino dulce pace și rămâi pe tot pământul...!Tu vei fi pentru conducători o glorie mai mare decât războiul.” (Ovidius)

„Ocupația omului trebuie să fie munca și nu distrugerea prin provocarea războiului.” „Idealul nostru este organizarea păcii mondiale”(N.Titulescu)

„Pacea este o comoară pe care nu o putem prețui îndeajuns”
(Charles d’Orléans)

„Pacea nu înseamnă altceva decât conștiința universalității speței umane”(Nicolae Titulescu)

Pacea este vibrația dragostei în sufletul oamenilor, căci această dragoste poate să se amplifice printr-un exercițiu susținut. Pacea este calea înțelegerii, a încrederii, calea unei prietenii sincere între popoare, este condiția fericirii pe pământ. Viața poate să înflorească atunci când există o pace durabilă. Trebuie să luptăm pentru menținerea păcii pe Planeta albastră, pentru a oferi tinerei generații șansa de a-și trăi viața în plenitudinea tinereții, de a-și afirma personalitatea, de a-și dăruia întregul lor potențial fizic și intelectual pentru progresul umanității, pentru bunăstarea societății. Pentru orice stare conflictuală trebuie găsite una sau mai multe soluții pacifiste, și de fiecare dată când există, trebuie folosită calea tratativelor, pentru a le rezolva.

Pacea favorizează dezvoltarea armonioasă a tinerei generații, cea care poate să găsească o cale eficientă a unei comunicări favorabile între oameni. Idealul păcii este viața prosperă, căci astfel banii nu mai sunt dirijați pentru a produce moarte, distrugere, mizerie, ci pentru a face să înflorească floarea vieții.

Pacea oferă energia creatoare care poate construi o lume, pacea aduce fericirea, cea fericire care vine să îmbogățească viața noastră, această fericire atât de dorită pe pământ. Pacea este șansa unei munci care poate înnobila omul, care determină progresul tehnic și cultural. De ce să se cheltuiască bani pentru moarte și nu pentru viață?

Cum se poate asigura pacea din interiorul țării și cea din afara ei, aceasta este problema care se pune în zilele noastre.

Problema esențială a unui guvern este de a găsi un dialog social adecvat, de a asigura un nivel de trai mai ridicat, un grad înalt de conștiință civică. Este misiunea guvernanților să pună în slujba poporului toate resursele sale umane, să facă să acționeze un întreg potențial energetic, să pună în valoare toate competențele oamenilor. Trebuie pus în valoare tot potențialul intelectual al cetățenilor unei țări sau al unui grup de țări, astfel încât ei să ajungă la un ideal: o viață mai bună.

Pentru a intra în marele concert al muncii prospere al umanității,

având un singur scop - progresul, trebuie acordată o mare importanță educației care este un factor de progres. Știința și tehnica vor fi mijloacele bunăstării, dacă ele pot să antreneze descoperirile actuale, cele care oferă soluții pentru a înfrunța bolile, poluarea, seceta, ignoranța, sărăcia. Unde pot fi găsite resursele dezvoltării tehnice și ale unui program social mai bun, este problema ardentă a fiecărui stat și pentru a o rezolva trebuie să se pună în valoare resursele pământului, ale apelor, ale aerului. O bună politică agrară poate schimba viața celor care sunt săraci, căci hrana este elementul absolut necesar fiecăruia, cel ce dă vitalitatea atât de binefăcătoare și producătoare de noi valori materiale și spirituale. Acum, în pragul mileniului trei, este aberant a se trăi în preistoria umanității, la limita imposibilă a subzistenței, când se știe foarte bine că lumea ar putea fi mai bogată, dacă fiecare cetățean ar munci după forțele și aptitudinile sale. Ridicarea gradului de civilizație în fiecare țară, aceasta este misiunea celor implicați în programele socio-culturale.

Accesul la educația pentru democrație în fiecare țară poate să accelereze integrarea țărilor în Uniunea Europeană. Prin însușirea limbilor străine care permit comunicarea rapidă, printr-o vastă cultură, prin cunoașterea legilor care se aplică în Uniune, prin întărirea conștiinței apartenenței la o comuniune vastă ai cărei acționari și beneficiari pot fi chiar ei, tinerii pot deveni cetățeni europeni.

Astăzi, când nu mai sunt diferențe ideologice după căderea comunismului, interferențele culturale sunt mai intense, prin lărgirea canalelor mass-media, care au un mare impact asupra tinerilor. Noi ne declarăm împotriva aceluși gen de producții subculturale care cauzează degradarea individului, proliferarea violenței, negarea valorilor și principiilor morale bine stabilite.

Rolul creatorilor de cărți și de programe culturale este de a oferi tinerei generații o alternativă mai bună, fără a urmări numai profitul comercial, ci doar profitul spiritual. Ceilalți, autori morali ai crimelor și violențelor, trebuie să fie penalizați, căci întreaga societate suferă.

Părinții și copiii se pronunță contra acestei violențe din mass-media,

dar nu se ia nici o atitudine vigilentă în acest sens. Ea este prezentă peste tot în presă, pe ecrane, chiar în desenele animate, chiar în cursul jurnalelor de actualități, căci ele și-au făcut o specializare din aceasta.

Mijloacele mass-media sunt un veritabil factor de progres, dacă nu corup și nu distrug mințile tinere. Impactul unei secvențe violente asupra tinerilor este enorm. Adesea, o singură secvență poate să distrugă sistemul de valori pe care o societate și l-a format.

Violența de pe ecrane declanșează violența străzii, din școală, în familie. Violența, o dată înregistrată, poate să se amplifice prin memoria involuntară, iar tinerii nu fac decât să imite ceea ce au văzut pe ecrane, spre disperarea altora. Trebuie aplicate sancțiuni celor ce obțin sume mari de bani prin exploatarea exagerată a violenței.

Ar trebui făcute cunoscute în lume condițiile precare de viață din perioada comunistă, în special în deceniul opt, pentru ca tinerii să nu se mai bată în stradă, pentru idei utopice, care nu se vor putea niciodată realiza. Numai cei ce au trăit în această epocă pot vorbi despre ea. Frigul, foamea, mizeria semnifică degradarea vieții omului, acest om ce trebuie să fie o adevărată lumină pe pământ. Reconcilierea națională este o condiție sine qua non în special în țările care au cunoscut regimuri totalitare. Ura nu trebuie să domine mintea cetățenilor unei țări, căci ea poate să distrugă, nu să construiască edificiul bunei coexistențe.

Doar legile bune și bine aplicate pot să repare tot răul făcut și toată suferința. A alege pe cale democratică pe cei mai buni legiști ai unei țări, este șansa de a vedea născându-se armonia socială și națională sau transnațională, un factor esențial de progres. Pentru aceasta trebuie formată cetățenilor o puternică conștiință civică, care poate să schimbe o realitate adesea dureroasă, printr-un exercițiu democratic adevărat.

Se pune întrebarea de ce tinerii din țara noastră nu au participat la vot, în multe rânduri, în ultimul deceniu, de ce doar cei din generația a doua și a treia și-au exprimat votul în număr mare. Răspunsul ar putea fi fie lipsa unor reprezentanți din rândul tinerilor pe listele de vot, care să le reprezinte interesele, fie lipsa unei educații pentru democrație făcută tineretului, fie dezamăgirea generală.

Deci, a milita pentru pace, înseamnă a milita pentru viață, pentru toate

splendorile sale, pentru frumusețile și realizările sale.

DREPTUL LA FERICIRE

„Fericire nu se poate cumpăra cu nimic, dar poate fi răsplătită cu o altă fericire. În caz că o mare fericire se plătește cu o mare durere, este mai bine să renunți la ea din timp, să nu simți ce profundă poate să fie disperarea.”(Ecaterina Chifu Sperantza).

„Fiecare purtăm în noi o insulă a fericirii, poate fără să ne dăm seama de cât de aproape este țărmul ei și, când credem că până la ea drumul este lung și greu, ea ne apare cu toate țărmurile înflorite, încărcate de iubire, acea iubire paradisiacă, la care nu mai speram, o

iubire ce trece dincolo de spațiu și de timp, unde totul este doar frumusețe și armonie.”(Ecaterina Chifu Sperantza)

„Cea dintâi condiție a fericirii este înțelepciunea.”(Sophocles)

„Nu poți fi fericit dacă nu te cunoști.”(Euripides)

„Cât timp e cu putință, trăiește fericit, în împrejurări îmbucurătoare.”(Hortius)

„Fericirea nu tulbură mintea celui înțelept, căci ea este asemenea mirajului într-un pustiu.”(Șomadeva)

Nevoia omului de a fi fericit izvorăște din esența sa umană, ca ființă superior dotată care cunoaște sentimente, emoții și efectele acestora.

Fericirea este acea stare extraordinară de spirit, când se trăiește la cea mai înaltă tensiune sufletească, atingând uneori extazul și beatitudinea. Ea vine din profunzimea eului nostru etern uman, ce știe să vibreze intens la apariția ființei sau obiectului adorației sale, la încântarea ce o declanșează sentimentul religios, la tot ce aduce o transfigurare neobișnuită în suflet. Iubirea pentru ființe, lucruri, obiecte, peisaje, creații artistice poate fi cauza fericirii. Uneori lucrurile aparent banale pentru unii pot fi surse de fericire pentru alții. Capacitatea de a recepta și de a transmite fericirea, precum și trăirea sentimentului de fericire poate fi diferită de la om la om.

O ființă aparent banală pentru alții poate fi unică, extraordinară pentru altcineva, căci acea ființă știe să răspândească în jur fericirea prin felul său de a fi, de a vorbi, de a gesticula, prin faptul că ea răspândește acel fluid benefic ce ajunge la ființa iubită prin căi subtile de comunicare. Vibrația inimilor la sentimentul de iubire este de natură divină, ea vine din acea dragoste cosmică prin care totul prinde viață pe pământ. Fericirea este dată de acea iubire reciprocă, acea iubire ce se amplifică mereu, fiecare oferind cu generozitate cât mai multă bucurie celui iubit. Fericirea este amplificată în planul amintirii, așa cum afirmă M. Proust, ea devine mai intensă, datorită memoriei voluntare și involuntare, ea putând fi retrăită la infinit. Memoria poate păstra și amplifica tot ce-i frumos într-o ființă,

sporind iubirea. Fascinația ce o exercită unele ființe asupra altora este un alt prilej de fericire, căci ea poate să facă să vibreze chiar spațiul din jurul său, prin puterea ce exercită asupra altora.

Cel ce doarme cu sufletul încărcat de iubire se trezește cu o mare bucurie în suflet, căci și inconștientul din noi poate recepta fericirea.

Nimic nu egalează cu fericirea mamelor ce au copii, căci dragostea lor face să le înflorească sufletul văzându-i, iubindu-i, ocrotindu-i, sprijinindu-i mereu.

O fericire de lungă durată va exista în sufletele celor ce știu să-i facă fericiți pe alții, căci iubirea lor sporește aura de frumuseți a lumii.

Creația materială și artistică poate aduce bucurie și fericire. Arderile interioare se catalizează în creația artistică, purificarea prin artă fiind o altă sursă de fericire. Receptarea creației artistice poate declanșa emoții de ordin estetic ce aduc o imensă fericire. Adesea, muzica ne transpune în spații geografice de o rară frumusețe, trăind în plan mental o bucurie egală cu cea declanșată dacă am trăi real în acele locuri, sau declanșează sentimente extraordinare. Contemplarea unui tablou ne dă o stare de fericire inegalabilă, căci emoția artistică ne dă fiori. Pentru unii fericirea poate fi dată de o carte ce i-a impresionat, sau de un film bun care combină atâtea elemente ce rămân în suflet prin decor, subiect, acțiune, jocul și farmecul actorilor.

Natura generoasă ne dă o stare de fericire, iradiind o energie benefică.

Iubim verdele copacilor, strălucirea soarelui, albastrul infinit al cerului, lumina lunii și toată muzica naturii ce ne picură în suflet. Ritmurile naturii sunt la fel ca ritmurile inimii noastre și simțim că ne integrăm prin ele în universul ce vibrează. Iubim tot ce este frumos pe acest pământ, de la mișcarea ramurilor înflorite pe cerul albastru, la verdele ierbii, la munții albaștri cu cupole de zăpadă, la norii sidonii pe cerul verii, la strălucirea mării în veșnică mișcare, la scânteierea cerului împodobit de stele, de la adierea vântului, la

cascade înspumate, de la mișcările fluturilor la mișcările sufletului nostru fascinat de frumos.

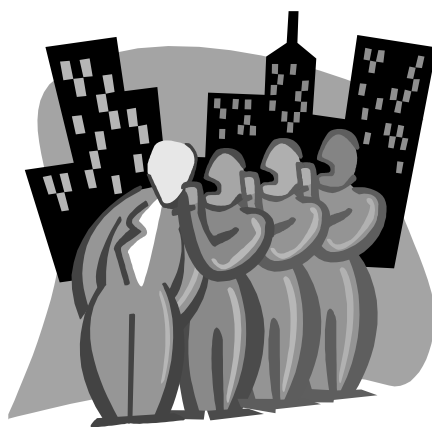
Starea de sănătate este o altă cauză a fericirii, boala rupând echilibrul în orice ființă. Realizările de ordin material sau în plan profesional pot oferi fericirea și ar fi bine ca să se bucure de ele cât mai mulți oameni.

Educația tineretului pentru a aduce altora fericirea sau pentru a o trăi în colectivitate sau individual trebuie să se facă din școală, din clasele mici. Elevii trebuie să fie formați pentru a recepta frumosul din natură, din artă, din relațiile interumane, pentru a-și găsi o fericire reală, nu una dată de stimulente dăunătoare, precum drogurile sau alcoolul. Tinerii trebuie să înțeleagă faptul că fericirea poate exista în ei înșiși, dacă știu s-o caute acolo. Ei trebuie educați să vibreze la tot ce-i frumos și înălțător, să respingă urâtul din viața cotidiană, din relațiile interumane, din societate, de pe ecrane, din artă și cultură.

Propunem iar pe această cale declanșarea mișcării culturale și de idei „Mileniul frumuseții, al păcii și al armoniei”, mișcare la care vor adera mulți tineri.

Sugerăm introducerea în planul de învățământ a orelor consacrate formării unei culturi umaniste, singura capabilă să îmbunătățească relațiile dintre oameni, să formeze gustul pentru frumos, să-i ajute pe tineri să găsească toate căile de fericire posibilă, fără ca ei să-și pericliteze sănătatea.

Fericirea va rămâne un deziderat al tuturor, cel mai important, cel care poate da un sens vieții și care face ca viața să capete un sens.

DREPTURILE MINORITĂȚILOR DIN ROMÂNIA

„Omenirea întreagă este o familie. Popoarele sunt membrii ai aceleiași mari familii: merg spre același țel; ea își are rolul său –să-i facă fericiți pe toți și fericirea tuturor s-o pună în slujba fericirii unuia.”(Hovhannes Tumanian)

„Limba și naționalitatea română vor peri odată cu românul material, cu stingerea prin moarte și fără urmași a noastră, nu prin deznaționalizare și renegațiune. A persecuta naționalitatea noastră nu înseamnă a o stinge, ci numai a ne vexa și a ne învenina împotriva persecutorilor. Și-apoi ni se pare că nici un neam de pe fata pământului nu are mai mult drept să ceară respectarea sa, decât tocmai românul, pentru ca nimeni nu este mai tolerant decât dânsul.

Singurele țările românești sunt acelea, în care din vremi străvechi fiecare a avut voie să se închine la orice Dumnezeu a voit și să vorbească ce limba i-a plăcut.”(Mihai Eminescu)

„Națiune stâncă, generații râu, oamenii valuri.” (Mihai Eminescu)

Spiritul tolerant al Românilor este rezultatul unei facturi psihice aparte a poporului nostru, supus de-a lungul istoriei sale zbuciumate unor grele încercări care l-au călit și l-au lăsat cea duiosiei specifică, cea omenie și ospitalitate, calități ce fac din Români cetățeni deosebiți. Ei au conviețuit pașnic cu alte neamuri, luând din limba și civilizația acestora anumite cuvinte, obiceiuri sau deprinderi practice, păstrându-și o limbă unitară, frumoasă, armonioasă pe tot cuprinsul țării, chiar în condițiile unor separări vremelnice.

Credința puternică i-a făcut să-și păstreze unitatea lingvistică; ea le-a imprimat spiritul tolerant față de alții de altă religie, națiune sau limbă, ortodoxia i-a ajutat să înfrunte vicisitudinile istorice.

Geniul acestui popor vine din frumusețea acestui spațiu carpato – danubian - pontic, înzestrat cu potențe energetice deosebite.

Vorbind despre poporul român, Jules Michelet spunea: ”Graiul lui este un suspin și o lacrimă îi tremură în viers”.

Românii apreciază tăria de caracter a germanilor de la noi, spiritul lor disciplinat, aplecat spre tehnică, spre lucruri practice, făcute temeinic, durabil și meticulos, dorința lor de a avea un trai îndestulat, calități ce-i fac mult îndrăgiți de concetățenii lor.

Românii apreciază de asemenea spiritul gospodăresc al maghiarilor, cetățeni români, dragostea lor de viață, sensibilitatea ce transpare din cultura lor.

Cetățenii români, membrii ai unor comunități minoritare se bucură de drepturi depline în țara noastră, garantate de Constituția României.

Conflictele ce apar uneori sunt doar de natură economică, nu etnică.

Faptul că ardelenii au avut o istorie aparte, că au conviețuit români, unguri, secui, sași, că au trebuit să se adapteze unor realități politice, că au avut un contact mai larg cu civilizația apuseană, a avut consecințe vizibile, concretizate într-un nivel de trai mai ridicat în unele zone.

Libertatea de a circula acordată rromilor le-a facilitat contactul cu civilizația occidentală, le-a sporit veniturile. Toți le apreciază hărnicia, casele lor în stil occidental stau mărturie acestei destoiniciei. Rromii, cu darul lor de a practica meserii libere s-au adaptat foarte bine la economia de piață, ei lucrând în comerț, în construcții, în servicii.

Mulți au un nivel de trai ridicat, deși alții trăiesc modest și solicită ajutoare sociale.

Problema unei bune părți a rromilor este neșcolarizarea, abandonarea școlii, încadrarea în muncă de mici. Aceste fapte le limitează accesul la cultură, cultura lor fiind cea orală, ei fiind preocupați de acumulări materiale și nu au acces la marea cultură română și universală, mai mult încă, ei nu pot citi, nu cunosc legile și adesea comit infracțiuni în stare de ebrietate, sau din rea voință.

Noi propunem ca să fie convinși să vină la școală toți copiii rromi, pentru a fi formați în spiritul respectării disciplinei, a igienei, a drepturilor omului, a unei bune calificări într-o meserie necesară societății.

În calitate de profesoară de franceză pentru elevii rromi am fost impresionată de căldura sufletelor lor, de lumina zâmbetelor lor, de dragostea lor pentru mine, de respectul și considerația manifestate de-a lungul timpului.

Chiar dacă unii studiază în limba lor natală, mulți nu vin la școală din cauza lipsurilor materiale, a căsătoriei timpurii și opoziției familiei.

Este regretabil că unii au poluat limba română, o limbă pudică, decentă, cu cuvinte triviale, chiar elevii au copiat acest limbaj vulgar, fără să realizeze gravitatea acestui fapt.

Este foarte grav faptul că nimeni nu ia măsuri pentru a elimina acest rău social, căci exprimarea trivială este un ultraj la bunele moravuri. cei ce

nu se jenează a vorbi, nu se jenează a face lucruri nepermise și noi educatorii trebuie să impunem acea eleganță a limbajului, acea pudoare ce ține de moralitatea unui popor, din respect pentru limba română.

Noi propunem că aceste manifestări urâte să fie amendate, ca măsură educativă a tineretului.

Faptul că azi există multe publicații în limbile minorităților din România, că au acces la radio și la televiziune probează libertatea de care se bucură la noi minoritarii. Oameni de cultură valoroși s-au ridicat din rândurile lor, sporind valoare culturii române.

Spiritele bune ar trebui să se unească pentru a crea acel univers ideal în care converg acele idei benefice ce aduc fericire și bunăstare într-o țară atât de tolerantă.

CUGETĂRI

Autoare Ecaterina Chifu Sperantza

1. "Fericirea adevărată nu poate fi cumpărată cu nimic, dar poate fi răsplătită cu o altă fericire. În caz că o mare fericire se plătește cu o mare durere, este mai bine să renunți la ea din timp, să nu simți ce profundă poate să fie disperarea." (E. Sperantza)

2. << Dictionul "Trăiește clipa" ar trebuie să fie urmat, căci timpul se scurge ireversibil și nu se știe ce va fi, când vei înceta să mai exiști. Fericirea clipei poate fi re trăită la infinit în timpul interior, căci ea este amplificată printr-o extraordinară memorie afectivă.>> (E. Sperantza)

3. "De ce, când auzi cântecul lebedei ai dori atât de mult să trăiești viața netrăită și de ce simți ce mult iubești viața ce ți-ai putea-o pierde? Chiar dincolo de spațiu și de timp am putea străluci cu o intensă iubire, dacă în viață am trăit la cea mai înaltă tensiune sufletească." (E. Sperantza).

4. "Să ne întoarcem la natură! Ea este o mamă iubitoare. Este

regretabil că ne-am îndepărtat de ea, deși ne oferă liniște și relaxare. Când purtăm în noi lumina culmilor însorite și strălucirea mării, nimic nu ne mai poate întuneca existența, căci aceste elemente eterne au farmecul divinului ce ne înfrumusețează viața.”(E, Sperantza).

5. ”Picăturile de rouă de pe trandafirii ce înfloresc în grădina mea de vis, au parcă strălucirea diamantului și, de vor pieri ei, eu voi păstra mult timp lumina lor.”(E. Sperantza).

6. ”Să fii artist al penelului, să poți reda irizările luminii și tot farmecul unei ființe ce poartă pe chip iubirea de oameni, ar fi minunat.”(E. Sperantza).

7. ”Dacă un spirit bun ți-a dat o anumită înfățișare, un anumit trup, un suflet sensibil care să fie bucuria cuiva, atunci fie binecuvântat acel spirit! Când vezi pe chipul unui om expresia căldurii lui sufletești, ce-i dă atâta lumină, te întrebi tu de ce ai pierdut-o, de nu mai trăiești totul cu intensitatea de altă dată și ai vrea să reiei viața de la capăt.”(E. Sperantza).

8. ”Când ai o gândire atât de profundă nu poți fi acuzat de imaturitate, căci simți cum trupul devine gând și răspândește o energie nebănuită, care poate să fie benefică pentru alții.” (E. Sperantza)

9. ”În ce carte a destinului s-a hotărât să apari într-un anumit loc, să aparții unui anumit popor, să-i simți bucuriile și durerile și să te identifice cu acesta?”(E. Sperantza)

10. ”Panica stârnită de șocul viitorului poate fi dominată, dacă știi să te bucuri de ce-ți oferă prezentul. Viața este prea scurtă s-o irosești în lamentări, deci găsește forța de a depăși orice moment trist și formează-ți o gândire pozitivă, ca să-ți poți dirija acțiunile spre binele celorlalți!”(E. Sperantza).

11. ”Aspirăm mereu spre perfecțiune și nu știm dacă o vom atinge vreodată. Ea este asemenea zborului pescărușului alb ce se înalță peste strălucirea mării nesfârșite. Perfecțiunea rămâne zborul nostru spre absolut, un zbor spre adevăruri eterne, spre frumuseți ideale, spre vise intangibile. Orice ființă care poartă în ea vise

mărețe, speră că ele vor fi realizate, deși drumul este anevoios, căci acea ființă este dirijată chiar de energia ce o dau visele.”(E. Sperantza).

12. ”Zâmbetul unora poate să fie atât de expresiv, încât el poate să creeze un limbaj aparte, ce-ar dezvălui tainele gândurilor și se pune întrebarea dacă mimica, element non-lingvistic, va deveni un cod minimal de comunicare, care ar diminua efortul de vorbire și ar îmbunătăți relațiile dintre oameni.”(E. Sperantza).

13. ”Adesea, puterea de sugestibilitate a unora poate să ne influențeze și noi ne străduim să părem originali, dar de multe ori preluăm ideile altora, fără să le trecem prin filtrul gândirii proprii.” (E. Sperantza)

14. ”Este o cale lungă până ajungem la steaua din noi, dar dacă ajungem, vom fi fascinați de lumina ei și ne vom da seama că există cu adevărat fericire, deși drumul până la ea este spinos și ne-am rănit uneori aripile cu care am zburat.”(E. Sperantza).

15. ”Când simți alături un umăr de prieten, știi că te poți lupta cu greutățile vieții și că trebuie să ieși învingător din orice confruntare care te-ar demoraliza fără el. Dacă într-o prietenie nu există o egalitate spirituală, acea prietenie se destramă, deci este bine să știi să-ți alegi prietenii. Prietenia este frumoasă între oameni, dacă unul nu face intervenții brutale în viața celuilalt. Se vede că nevoia de prietenie este specific umană, căci ea reprezintă refuzul omului de a trăi în singurătate.” (E. Sperantza)

16. ”Se știe că doar o parte din capacitatea creierului este folosită de om și ne întrebăm ce salt uriaș ar cunoaște omenirea dacă s-ar folosi în mod pozitiv tot potențialul mental al oamenilor.”(E. Sperantza)

17. ”Fiecare purtăm în noi o insulă a fericirii, fără să ne dăm seama de cât de aproape este țărnul ei și, când credem că până la ea drumul este lung și greu, ea ne apare cu toate țărurile înflorite, încărcate de iubire, acea iubire paradisiacă, la care nu mai speram, o iubire ce trece dincolo de spațiu și de timp, unde totul este doar frumusețe și armonie.”(E. Sperantza)

18. „Numai sufletele pure/ unite în iubire știu/ că lumina ce izvorăște din ele/ poartă esența divină/ ce transfigurează totul/ multiplicând la infinit/ tot ce înseamnă iubire”.(E. Sperantza, « Toi-Moi, une éternité/ Tu-eu, o eternitate » Editura Speranța)

19. „Când ochii zâmbesc și au o infinită tandrețe, atunci simți ce plină de viață este acea ființă care știe să trăiască intens totul, înfruntând apatia generală, căci ea se numără printre cei aleși de soartă să dăruiască bucurie altora. Cel ce se dăruie pe sine într-o privire, un zâmbet, sporește aura de frumusețe a lumii.” (E. Sperantza)

20. „Când vibrăm de ceva atât de profund și de intens, simțim că ne purificăm de tot ce-a fost rău în viața noastră, căci trăim la cele mai înalte tensiuni sufletești.”(E. Sperantza)

21. „Prezența unui prieten adevărat este mereu reconfortantă, căci regăsești la el calitățile ce te ajută să urci drumul greu al vieții. Și totul îți pare mai ușor, când știi că îl ai mereu aproape.” (E. Sperantza)

22. „Vibrând la fel cu ființa ce-ți este prietenă, se produc rezonanțe ce amplifică prietenia și ea își dovedește forța în momente când nu te aștepti.”(E. Sperantza)

23. „Am crezut mereu că nu am vocația fericirii, iar acum, când simt chemarea ei, tot îmi este teamă că ea este doar o iluzie.”(E. Sperantza)

24. „Doar transfigurați pătrundem în orizonturi infinite și începem să cucerim spațiul și timpul infinit, cel ce este în sufletul nostru.”(E. Sperantza)

25. „Dacă îți reduci existența la tot ce-ți înnegurează sufletul, te autodistrugi. E mai bine să te detașezi, căci doar dacă te detașezi și-ți cultivi eul tău interior, vei descoperi alte valori ale vieții, vei găsi vieții un sens.”(E. Sperantza)

26. „Marinarul ce se lasă fermecat de cântecul sirenei știe că poate trece liniștit prin toate mărilor lumii, căci el a auzit muzica divină ce-i luminează și-i călăuzește ființa.” (E. Sperantza)

27. „Dacă nu aș fi asistat la minunea copacului înflorit (O, cât

îți mulțumesc Doamne, pentru lumina lui ce a alungat întunericul din mine!), așa fi crezut că spectacolul sufletului ce mi se oferă este doar un vis venit din spații infinite.”(E. Sperantza)

28. ”Ce disperată și înfiorător de singură trebuie să fie o ființă, încât să dorească apariția unui semen care să-i fie un adevărat alter-ego! Oare îi va apărea vreodată în calea vieții?” (E. Sperantza)

29. ”Lumina ce vine dintr-o ființă este asemenea luminii cascadelor ce cad din înălțimi, a curcubeului ce leagă valuri de verdeață, a strălucirii mării sau a scânteierii cerului.” (E. Sperantza)

30. ”Această carte este o poartă deschisă spre frumusețe. Deschide-o și vei învăța să iubești, să cunoști fericirea!” (E. Sperantza)

31. ”Chiar dacă totul ne-a fost orânduit dinainte de cine dirijează destinul universului, se spune că viața este cum și-o face omul, deci e bine să n-o irosim și trebuie să valorificăm clipele pentru desăvârșirea noastră, căci cel ce știe să-și fie suficient lui însuși, nu-și va omorî plictiseala cu alții, ci va persevera în urmărirea unui ideal, printr-o muncă asiduă.” (E. Sperantza)

32. ”Trebuie să ținem fruntea sus chiar și atunci când nu mai putem suporta suferința de orice natură ar fi ea, căci și atunci când suntem pe culmile disperării putem găsi calea spre armonia din noi, dacă facem să tacă glasul mâhnirii.” (E. Sperantza)

33. Este dureros ca un copil să aibă insomnii. E necesar ca el să-și creeze un univers interior aparte în care să fie munți de verdeață, pajiști și livezi înflorite, cascade înspumate, mări strălucitoare, chipuri dragi lui și tot ce-i va aduce liniște.” (E. Sperantza)

34. ”Așa fi vrut să fiu ce mi-am dorit mereu, să fiu liber ca albul porumbel, ca să zbor la marginea mării, să privesc la infinit strălucirea ei argintie sau să mă aflu pe piscul munților ca să respir aerul pur ce mi-ar da tăria să răzbat prin valurile vieții.” (E. Sperantza)

35. ”Când am început aventura cunoașterii, nu bănuiam fascinația ei și zi de zi mi-o doream cu noi acumulări ce aduceau

satisfacții sufletului meu, de-mi venea să mulțumesc divinității că eram aleasa ei, eu, care prin numele ce-l purtam eram destinată să dăruiesc învățătură altora.” (E. Speranța)

Toate cugetările din acest capitol aparțin autoarei acestei lucrări și sunt semnate cu pseudonimul său. Ele au fost publicate în cartea „Reflecții/ Réflexions”- Editura Speranța, Râmnicu Sărat, 2006)

CHESTIONAR 1

Dreptul la viață

- 1. Definiți viața, ca o coordonată umană a fericirii.**
- 2. Cum trebuie apărat dreptul la viață al copiilor?**
- 3. Ce înțelegeți prin viață socială?**
- 4. Ce este viața personală?**
- 5. Cum poate fi protejată viața pe planetă?**
- 6. Cum doriți să contribuiți la îmbunătățirea calității vieții în țara noastră?**

CHESTIONAR 2

Drepturile copilului și ale femeii

- 1. Enumerați drepturile copilului și ale femeii.**
- 2. Cum considerați că trebuie apărat copilul?**
- 3. Ce doriți să discutați la orele educative?**
- 4. Doriți să faceți parte din clubul pentru drepturile omului?**
- 5. Ce manifestări culturale doriți să aibă loc pentru a vă bucura de drepturile voastre?**
- 6. Puneți în evidență valoarea femeii în societate.**
- 7. Doriți să aveți relații de colaborare cu copiii din alte țări?**

CHESTIONAR 3

Dreptul la libertate

- 1. Definiți libertatea națională.**
- 2. Ce înțelegeți prin libertatea socială?**
- 3. Care sunt caracteristicile libertății**

spirituale?

4. Cum se manifestă libertatea personală?
5. Definiți libertatea religioasă.
6. Caracterizați libertatea de exprimare.
7. Cum este asigurat dreptul la libertate în țara noastră?
8. Cum doriți să contribuiți la libertatea națională?
9. Ce veți face în viitor să vă păstrați libertatea personală?
10. Cum considerați că trebuie menținută libertatea popoarelor?

CHESTIONAR 4

Dreptul la educație, la cultură

!.Ce este educația pentru voi?

- A. Posibilitatea de a vă forma pentru viață. 1
- B. Șansa de a asimila multă cultură. 1
- C. O poartă deschisă spre cunoaștere. 1
- D. O cale de acces spre societate. 1
- E. O pierdere de timp. 1
- F. O corvoadă inutilă. 1
- G. Un contact cu marea cultură a lumii. 1
- H. O ocazie de a vă afirma inteligența. 1
- I. Un drum impus de familie și școală. 1
- J. O binefacere a spiritului. 1
- K. O cale spre o bună situație materială. 1

2. Ce fel de educație preferați?

- A. În învățământul de stat. 1
- B. În învățământul particular. 1
- C. În familie. 1
- D. Autoeducația. 1

E. Nu vă interesează. 1

F. La distanță. 1

3.Cum ați dori să fie manualele?

A. Cât mai bogate în informații. 1

B. Frumos ilustrate. 1

C. Simple și concise. 1

D. Foarte simple. 1

E. Să respecte programa. 1

F. Să fie după fantezia autorului. 1

G. Să respecte particularitățile de vârstă ale elevilor. 1

H. Să nu conțină greșeli științifice sau de ortografie. 1

I. Să fie accesibile și cu lecții bine organizate. 1

J. Să fie problematizate. 1

K. Să fie însoțite de caiete de teme axate pe subiectele lecțiilor. 1

3.Ce fel de relație ați dori să aveți cu profesorii?

A. Sobră, distantă. 1

B. Bazată pe respect și prețuire reciprocă. 1

C. Cordială. 1

D. Amicală, apropiată. 1

E. Vă este indiferentă natura relațiilor. 1

F. De iubire filială. 1

4.Cum ați dori să fie profesorul preferat?

A. Comunicativ, apropiat. 1

B. Sobru, elegant în limbaj și ținută. 1

C. Prietenos și vesel. 1

D. Deștept, foarte informat. 1

E. Competent și bun metodist. 1

F. Un model demn de urmat. 1

G. Timid și bun. 1

H. Ca o vedetă de cinema. 1

I. Tolerant. 1

J. Indiferent. 1

K. Foarte exigent. 1

5.Ce obiecte ați dori să studiați mai mult?

- A. Cele din aria curriculară limbă și comunicare. 1
- B. Cele din aria om și societate. 1
- C. Științele exacte. 1
- D. Educația artistică. 1
- E. Educația fizică. 1
- F. Preferați activitățile practice. 1

6.Indicați cum ați dori să fie școala.

- A, mare, modernă. 1
- B. veche, în stil clasic. 1
- C. mică și primitoare. 1
- D. spațioasă, luminoasă. 1
- G. bine dotată. 1
- H. modestă, dar eficientă. 1
- I. ca o mare familie. 1
- J. ca o cetate a luminii. 1
- K. un loc ideal pentru mari prietenii. 1
- L. o poartă spre viitor. 1

7. Ce propuneri aveți pentru a îmbunătăți sistemul de educație?

CHESTIONAR 5

Dreptul la democrație. Dreptul la pace

1.Cum considerați voi că se pot rezolva conflictele?

- A. prin război. 1
- B. pe cale pașnică. 1
- C. pe cale parlamentară. 1

2.Care sunt după voi avantajele păcii?

- A. siguranța vieții. 1
- B. bunăstarea societății. 1
- C. progresul umanității. 1
- D. avântul economiei. 1
- E. prosperitatea generală. 1
- F. dragostea între oameni. 1

- G. înflorirea culturii. 1
- H. binefacerile educației. 1
- I. puritatea naturii. 1
- J. descoperirile științifice. 1
- K. comunicarea între oameni. 1
- L. libera circulație a persoanelor. 1
- M. colaborarea economică și culturală. 1
- N. schimburile comerciale și artistice. 1

3. Care sunt consecințele războiului?

- A. distrugerea bunurilor și a vieții. 1
- B. poluarea naturii. 1
- C. mizeria, frigul, foamea. 1
- D. distrugerea familiilor. 1
- E. suferința, frica, bolile. 1
- F. disperarea, nefericirea. 1
- G. dezorientarea morală. 1
- H. proliferarea violenței. 1
- I. izolarea, însingurarea. 1
- J. absența spiritului religios. 1
- K. răspândirea bolilor, alienarea mentală. 1
- L. diviziunea între membrii societății. 1
- M. neînțelegeri între comunitățile etnice. 1
- N. involuția umanității pe plan biologic și spiritual. 1
- O. saltul în trecut. 1
- P. dispariția unora, pentru a lăsa șanse de supraviețuire altora. 1

4. Cum considerați voi că puteți contribui la menținerea păcii?

- A. să combateți violența din viața cotidiană. 1
- B. să combateți conflictele pe cale pașnică. 1
- C. să vă formați o bună educație pentru pace. 1
- D. să susțineți pe cale democratică dreptul la pace al cetățenilor și al popoarelor. 1
- E. să ajutați oamenii care suferă din cauza războiului. 1
- F. să protejați copiii de traumele războiului. 1
- G. să susțineți conferințe despre pace. 1

- H. să participați la dezbateri despre pace în tabere internaționale de tineret. 1
- I. să realizați creații artistice consacrate păcii. 1
- J. să militați pentru înțelegere între popoare. 1
- K. să vă implicați în decizii prin presă și prin demonstrații pașnice. 1

5. Cum vă imaginați voi societatea de mâine?

- A. societate fără arme. 1
- B. viață fără griji. 1
- C. economie robotizată. 1
- D. natură generoasă. 1
- E. natură ostilă. 1
- F. un dezastru ecologic. 1
- G. viață prosperă. 1
- H. bună înțelegere între oameni și între popoare. 1
- I. viață mai bună pe pământ. 1
- J. dispariția locuitorilor prin dezastru natural. 1
- K. zborul liber în spațiul cosmic. 1
- L. comunicarea cu alte civilizații. extraterestre. 1

CHESTIONAR 6

Dreptul la fericire

1.Ce înțelegeți prin fericire?

2.Cum definiți fericirea personală?

3.Sunteți fericiți:

- A. singuri 1
- B. în familie 1
- C. în mijlocul naturii 1
- D. în societate 1
- E. în școală 1.

4.Doriți să contribuiți la fericirea familiei? Cum?

5.Cum considerați că-i faceți fericiți pe cei din jur?

- A. oferindu-le cadouri. 1
- B. Oferindu-le bani. 1
- C. Arătându-le dragoste. 1
- D. Făcându-le servicii. 1
- E. Muncind pentru ei. 1

6.Când vă simțiți fericiți?

- A. în prezența celor dragi. 1
- B. Când citiți o carte. 1
- C. Când vedeți un film, un spectacol. 1
- D. Când serviți ceva bun. 1
- E. Când admirați un peisaj. 1
- F. Când sunteți iubiți. 1
- G. Când dăruți iubire. 1
- H. Când ascultați muzică. 1
- I. Când sunteți cu prietenii. 1
- J. Când simțiți comuniunea cu divinitatea. 1
- K. Când realizați ceva de ordin material sau spiritual. 1
- L. Când realizați o performanță. 1

7. Doriți să contribuiți la fericirea personală? Cum ?

8. Doriți să contribuiți la fericirea poporului? Cum?

9 .Ce vă face fericiți?

- A. Viața din familie. 1
- B. O anumită persoană. 1
- C. Un gest frumos. 1
- D. Atunci contemplarea frumosului din natură. 1
- E. Un trai îndestulat. 1
- F. F, Receptarea unei creații artistice. 1
- G. Călătoriile. 1
- H. Propriile realizări. 1
- I. Sentimentele de prietenie. 1
- J. Sentimentele de dragoste. 1
- K. Practicarea sporturilor. 1
- L. L.. Visele, idealurile. 1

9.Cum contribuiți la fericirea altora?

- A. Prin generozitate, oferind daruri. 1
 - B. Manifestându-vă sentimentele de prietenie și dragoste. 1
 - C. Muncind pentru cei dragi. 1
 - D. Având bune rezultate în muncă. 1
 - E. Luptând pentru binele celorlalți. 1
 - F. Contribuim la progresul societății. 1
- 10. Cum realizați fericirea personală? 1**
- A. Prin muncă eficientă. 1
 - B. Prin trăirea unor sentimente alese. 1
 - C. Prin evadare în visare. 1
 - D. Prin viața în familie. 1
 - E. Prin relațiile din colectivitate. 1
 - F. Prin satisfacții de ordin material. 1
 - G. Prin trăiri interioare datorate unor creații. 1
 - H. Prin izolare și singurătate. 1
 - I. Prin oferirea de ajutor altora. 1
 - J. Prin comuniune cu natura, cu divinitatea. 1
 - K. Prin realizări profesionale. 1
- 11. Ce doriți să faceți în viitor pentru a spori starea de fericire a semenilor?**

CHESTIONAR 7

Drepturile minorităților din România

- 1. Credeți că sunt respectate drepturile omului în țara noastră? Dar drepturile minorităților?**
- 2. Ce propuneți pentru ameliorarea situației romilor în țara noastră și în lume?**
- 3. Cum se manifestă dreptul la cultură al minorităților în țara noastră?**
- 4. Aveți relații prietenești cu alți copii ce aparțin minorităților naționale?**
- 5. Cum vedeți voi România de mâine?**
- 6. Există în școala voastră un club al drepturilor**

omului?

7.Doriți să faceți parte dintr-un astfel de club?

SFÂRȘIT

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI (SELECȚIUNI)

Art.1 Toate ființele umane se nasc libere și în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unele față de altele în spiritul fraternității.

Art.2 Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări. În afara acestora, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană, fie că această țară sau teritoriu sunt independente, sub tutelă, ne-autonome sau supuse vreunei alte limitări de suveranitate.

Art.3 Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale.

Art.4 Nimeni nu va fi ținut în sclavie, nici în servitute; sclavajul și comerțul cu sclavi este interzis sub toate formele lor.

Art.5 Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Art.6 Fiecare om are dreptul să i se recunoască pretutindeni personalitatea juridică.

Art.7 Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii.

Art.8 Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin constituție sau lege.

Art.9 Nimeni nu trebuie să fie arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Art.10 Orice persoană are dreptul în deplină egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acuzați în materie penală îndreptată împotriva sa.

Art.11.1.Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată până când vinovăția sa va fi stabilită în mod egal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

2.Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care nu constituiau, în momentul când au fost comise, un set cu caracter penal conform dreptului internațional sau național. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai grea decât aceea care era aplicabilă în momentul când a fost săvârșit actul cu caracter penal.

Art.12 Nimeni nu va fi supus la imixțiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixțiuni sau atingeri.

Art.13.1.Orice persoană are dreptul de a circula în mod liber și de a-și alege reședința în interiorul granițelor oricărui stat 2.Orice persoană are dreptul de a părăsi orice țară, inclusiv a sa și de reveni în țara sa.

Art.14.1.În caz de persecuție, orice persoană are dreptul de a căuta azil și de a beneficia de azil în alte țări . 2.Acest drept nu poate fi invocat în caz de urmărire ce rezultă în mod real dintr-o crimă de drept comun sau din acțiuni contra scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite.

Art.15.1.Orice persoană are dreptul la o cetățenie. 2.Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenie sau de dreptul de a-și schimba cetățenia.

Art.16.1.Cu începere de la îndeplinirea vârstei legale, bărbatul și femeia, fără nici o restricție în ce privește rasa , naționalitatea sau religia, au dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie. Ei au drepturi egale la contractarea căsătoriei, în decursul căsătoriei și la desfacerea ei. 2.Căsătoria nu poate fi încheiată decât cu consimțământul liber și deplin al viitorilor soți. 3.Familia constituie elementul natural și funda-mental al societății și are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului.

Art.17.1.Orice persoană are dreptul la proprietate, atât singură, cât și în asociație cu alții. 2.Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.

Art.18 Orice om are dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și religie; acest

drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, singur sau împreună cu alții, atât în mod public, cât și privat, prin învățătură, practici religioase, cult și îndeplinirea riturilor.

Art.19 Oricine are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.

Art.20. 1.Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire și de asociere pașnic. 2.Nimeni nu poate fi silit să facă parte dintr-o asociație.

Art.21. 1.Orice persoană are dreptul a lua parte la conduce-rea treburilor politice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși. 2. Orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa. 3. Voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot de drept sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului.

Art.22 Orice persoană, în calitatea sa de membru al societății, are dreptul la securitatea socială; ea este îndreptățită ca prin efortul național și prin colaborarea internațională, ținându-se seama de organizarea și resursele fiecărei țări, să obțină realizarea drepturilor economice, sociale și culturale indispensabile pentru demnitatea sa și libera dezvoltare a personalității sale.

Art.23.1.Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii sale, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la ocrotire împotriva șomajului. 2.Toți oamenii, fără nici o discriminare au dreptul la salarii egale pentru muncă egală. 3.Orice om care muncește are dreptul la o retribuție echitabilă și satisfăcătoare, care să-i asigure atât lui cât și familiei sale o existență conformă cu demnitatea umană și completată la nevoie prin alte mijloace de protecție socială. 4.Orice persoană are dreptul de înțemeia sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărare intereselor sale.

Art. 24 Orice persoană are dreptul la odihnă și recreații inclusiv la o limită rezonabilă a zilei de muncă și la concedii periodice plătite.

Art. 25. 1.Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și a familiei sale, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare; el are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința sa. 2.

Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire deosebite. Toți copiii, fie că sunt născuți în cadrul unei căsătorii sau în afara acesteia, se bucură de aceeași protecție socială.

Art. 26. 1.Orice persoană are dreptul la învățătură, învățământul trebuie să fie gratuit și, cel puțin în ceea ce privește învățământul elementar și general, învățământul trebuie să fie obligatoriu. 2.Învățământul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întăririi respectului față de drepturile omului și libertățile lui. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța și prietenia între popoare și toate grupările rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activității O.N.U. pentru menținerea păcii. 3.Părinții au dreptul de prioritate în alegerea felului de învățământ pentru copiii lor minori.

Art. 27. 1. Orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se bucura de artă și de a participa la progresul științific și la binefacerile lui. 2. Fiecare om are dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este.

Art. 28 Orice persoană are dreptul la o orânduire socială și internațională în care drepturile și libertățile expuse în prezenta declarație pot fi pe deplin îndeplinite.

Art. 29. 1. Orice persoană are îndatoriri față de colectivitate, deoarece numai în cadrul acesteia este posibilă dezvoltarea liberă și deplină a personalității sale. 2. În exercitarea drepturilor și libertăților sale, fiecare om nu este supus decât numai îngrădirilor stabilite prin lege, exclusiv în scopul de a asigura cuvenita recunoaștere și respectare a drepturilor și libertăților altora și ca să fie satisfăcute juste cerințe ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică.. 3. Aceste drepturi și libertăți nu vor putea fi în nici un caz exercitate contrar scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite.

Art. 30 Nici o dispoziție a prezentei declarații nu poate fi interpretată ca implicând pentru vreun stat, grupare sau persoană dreptul de a se deda la vreo activitate sau de a săvârși vreun act îndreptat spre desființarea unor drepturi sau libertăți enunțate în prezenta declarație.

BIBLIOGRAFIE

- Institutul Român pentru Drepturile Omului- Principalele Instrumente Internaționale privind Drepturile Omului(vol. I, II)
Donna Gomien- Documente Europene. Introducere în Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Editura All,1999)
Berstein,George și Milza, Pierre- Istoria Europei(Institutul European)
Chelcea,Adina, Septimiu-„Eu, Tu, Noi”. Viața psihică. Ipoteze. Certitudini.(Editura Albatros)
Cosma, Traian- Ora de dirigenție în gimnaziu (Editura Plumb)
Coșbuc, George- Poezii(Editura Minerva, 1977)
Eminescu, Mihai- Cugetări(Editura Albatros)
Eminescu, Mihai- Poezii(Ediție îngrijită de Petre Creția, Editura Eminescu)
Kogălniceanu, Mihail- Reflecții (Editura Albatros, București, 1988)
Lăcătuș, Maria Liana- Cultura civică(Editura Univers, București, 1999)
Saint-Exupéry, Antoine- Gânduri (Editura Albatros, București, 1985)
Simenschy, Teofil- Un dicționar al înțelepciunii (Editura Junimea, Iași, 1979)
Titulescu, Nicolae- Reflecții(Editura Albatros, București,1988)
Voiculescu, Marin- Aforisme, Maxime, Cugetări (Editura Facla, Timișoara,1987)
Speranța, Ecaterina- Toi, Moi, une éternité /Tu, Eu, o eternitate(Editura Speranța)
Cugetări franceze(Editura Albatros, București, 1982)
Proverbe, cugetări, definiții despre educație(Editura Albatros, București)
Revista „Sinteza”,nr.84/1990

De aceeași autoare

„Toi, Moi, une éternité/ Tu, Eu, o eternitate”(Ediție bilingvă franceză-română, (Editura Speranța, 1999).

„Jurnal de vacanță” (Editura Speranța, 1999).

„Exerciții și teste pentru învățarea limbii române și pregătirea examenelor”. (Editura Speranța, 2001).

„Le fil d’argent / Firul de argint”(Editura Speranța).

„Mon livre bleu” (Editura Speranța)

„Fișe de gramatică a limbii române”

„Studiu comparativ: gramatica limbii române-gramatica limbii franceze”